

ØSTRE LANDSRET DOM

afsagt den 27. januar 2022

Sag BS-2191/2020-OLR
(18. afdeling)

A
B
D
C
E
I
F
H
J
G
L
O
P
M
K
R
Q

(advokat Bjørn Schmidt Jensen for alle)

mod

Kalundborg Kommune
(advokat Jacob Schall Holberg)

Retten i Holbæk har den 20. december 2019 afsagt dom i 1. instans (sag BS-25081/2018-HBK).

Landsdommerne Ulla Staal, Lene Jensen og Jesper Jarnit har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellanterne, A, B, D, C, E, I, F, H, J, G, L, O, P, M, K, R og Q har gentaget deres påstande for byretten om, at indstævnte, Kalundborg Kommune *principalt* skal anerkende, at S-vej skal registreres som offentlig vej, *subsidiært* skal anerkende, at kommunen har pligt til at vedligeholde S-vej for egen regning, og *mere subsidiært* at kommunen skal træffe ny afgørelse om måden, hvorpå S-vej skal istandsættes, og om fordeling af udgifterne hertil.

Kalundborg Kommune har påstået dommen stadfæstet.

Supplerende sagsfremstilling

Af endeligt skøde vedrørende matr.nr. 1 og 2 af Bjærg By, Svallerup Sogn, tinglyst den 27. januar 1940, fremgår bl.a.:

"Underskrevne Sognefoged Jens Jørgen Jensen af Tystrup sælger, skøder og endeligt overdrager herved til Store og Lille Fuglede Kommune de mig tilhørende Parceller Matr. Nr. 1 og 2 af Bjærg By, Svallerup Sogn, ... med alt sammes rette Tilliggende og Tilhørende og med de Rettigheder, Byrder og Forpligtelser, hvormed Parcellerne har tilhørt mig og tidligere Ejere, ... Endvidere er der den 23. Juni 1938 tinglyst Deklaration, hvorefter Ejerne af Matr. Nr. 1 og 2 af Bjærg og Parceller heraf altid skal have Ret til fri og uhindret Færdsel paa og Badning fra den til Matr. Nr. 1 hørende Strandbred, ligesom der for disse er udlagt en 6 Alen bred Vej over Matr. Nr. 1 og 2. ...

Overdragelsen er iøvrigt sket paa følgende Vilkaar:

...

2.

Alle af Parcellerne gaaende fremtidig forfaldende Skatter, Afgifter og offentlige Byrder udredes af Køberne."

Af den i skødet omtalte deklARATION, tinglyst den 23. juni 1938, fremgår bl.a.:

"Underskrevne Sognefoged og Gaardejer Jens Jørgen Jensen af Tystrup, som er Ejer af Matr. Nr. 1 og 2 af Bjerre By, Svallerup Sogn, erklærer og deklarerer herved, at der altid skal gaa en 6 Alen bred Vej langs det søndre Skel af den nævnte Ejendom til Fordel for de 2 nævnte Matr.

Nr. og alle fremtidige Parceller heraf, hvorhos den til Matr. Nr. 1 hørende Strandbred altid skal ligge til fri og uhindret Færdsel og Badning for alle Ejere af de 2 nævnte Matr. Nr. og Parceller heraf.”

I et brev af 22. juni 2011 til A anførte Kalundborg Kommune v/ Henrik Kubel, teamleder for Vej og Park, bl.a.:

”Jeg skal starte med at beklage, at der endnu ikke er sket vedligehold af S-vej. Jeg har nu undersøgt hvad der er sket og kan konstatere, at der desværre er sket en intern misforståelse hvilket har betydet, at arbejdet ikke er blevet bestilt.

Jeg kan oplyse, at der dd. er afsendt en akut rekvisition på opgaven og at Kalundborg Kommunes Entreprenørafdeling udfører plejen hurtigst muligt.”

Den 9. juni 2017 traf Kalundborg Kommune afgørelse om, at bidragspligtige grundejere på V-vej og S-vej skulle foranledige nærmere angivne påbudte istandsættelsesarbejder af den private fællesvej S-vej udført. Afgørelsen indeholdt bl.a. en stillingtagen til S-vejs vejstatus og en nærmere begrundelse for valget af istandsættelsesarbejder samt en bestemmelse om fordeling af istandsættelsesudgifterne mellem ejerne af de tilgrænsende ejendomme med vejret, og hvorefter kommunens andel udgjorde 4 ud af i alt 12½ andele.

A klagede på egne og øvrige appellanternes vegne over kommunens afgørelse til Vejdirektoratet, som den 16. januar 2018 traf afgørelse i sagen. Af Vejdirektoratets afgørelse fremgår bl.a.:

”Vejdirektoratet har behandlet din klage af 7. juli 2017. Du har på vegne af 14 lodsejere klaget over Kalundborg Kommunes afgørelse af 9. juni 2017 om at istandsætte S-vej, som kommunen anser for at være en privat fællesvej.

Vejdirektoratets afgørelse

Vejdirektoratet har truffet afgørelse efter § 6, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 121 af 8. februar 2016 om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser.

Vejdirektoratet opretholder Kalundborg Kommunes afgørelse.

Vores kompetence

Vi kan tage stilling til, om kommunen har truffet en lovlige afgørelse (retlige spørgsmål) efter vejlovgivningen [...], her privatvejsloven. Det følger af privatvejslovens § 87, stk. 2.

Vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med sin afgørelse har fulgt privatvejslovens [...], forvaltningsloven [...] og almindelige forvaltningsretlige regler.

Vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn inden for lovens rammer. Det betyder, at vi ikke kan tage stilling til det rimelige eller hensigtsmæssige i, fx at en privat fællesvej skal istandsættes, hvor og hvornår, samt med hvilke materialer. Vi kan heller ikke tage stilling til, om kommunen har overholdt god forvaltningsskik.

Kommunens afgørelse

Kommunen har ved afgørelse af 9. juni 2017 lagt til grund, at S-vej er en privat fællesvej og har krævet vejen istandsat som et samlet arbejde ved pålægning af et nyt lag asfalt. Kommunen har afvist at være privatretligt forpligtet som ejer af den ejendom, hvorpå S-vej ligger, til at sørge for vejens vedligeholdelse på kommunens regning. Kommunen har derfor fordelt udgifterne til istandsættelsen mellem ejerne af de tilgrænsende ejendomme med vejret.

...

Sagens oplysninger

S-vej ligger i et sommerhusområde. Hvis der er tale om en privat fællesvej, skal reglerne i privatvejslovens afsnit III om private fællesveje i byer og bymæssige områder anvendes, jf. privatvejslovens § 3, stk. 1.

Ejerskabet af ejendommen S-vej 16 blev i 1940 overdraget til Store og Lille Fuglede Kommune, som ved kommunalreform i 1970 blev til Hvidebæk Kommune og i 2007 Kalundborg Kommune. Indtil 2007 lå vejen i Gørlev Kommune, som da blev en del af Kalundborg Kommune. Ejerkommunen og beliggenhedskommunen for vejen var dermed ikke ens før den 1. januar 2007.

...

Vejdirektoratets vurdering og afgørelse

Vejens status

Ved offentlige veje forstås de veje, gader, broer og pladser, der er åbne for almindelig færdsel, og som administreres af staten (Vejdirektoratet) eller kommunerne i henhold til lov om offentlige veje. De offentlige veje inddeles i statsveje og kommuneveje. Det fremgår af vejlovens [...] § 3, nr. 2, og privatvejslovens § 10, nr. 1.

Kommunalbestyrelsen bestemmer, hvilke nye kommuneveje der skal anlægges, og hvilke bestående kommuneveje der skal nedlægges. Kommunalbestyrelsen kan optage almene veje og private fællesveje som kommuneveje. Det fremgår af vejlovens § 15.

Ifølge vejlovens § 17, stk. 1, skal vejmyndigheden føre en fortegnelse over sine offentlige veje [...].

I henhold til § 1 i vejbestyrelsesloven [...], som blev ophævet ved vejlovens ikrafttræden den 1. april 1972, forstås ved offentlige veje de veje m.m., der er optaget på det vejregister, som vejbestyrelseslovens § 8 handler om. Det var således kun veje optaget på dette register, der efter vejbestyrelsesloven var offentlige.

Det er derfor efter loven en forudsætning for, at en vej i dag er offentlig vej, at den enten før 1. april 1972 var optaget på vejregistret, jf. vejbestyrelseslovens § 8, eller efterfølgende af vejmyndigheden (tidligere vejbestyrelsen) er optaget som offentlig vej i medfør af vejlovens § 15 (tidligere vejlovs § 23).

Hvis en vej ikke er offentlig vej efter denne definition, er den privat fællesvej eller privat vej.

En privat fællesvej er en vej, gade, bro eller plads, der ikke er en offentlig vej, og som fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, når ejendommene ikke har samme ejer. Den ret, som ejeren af denne anden ejendom har til en sådan vej, er en vejret. Og den der har vejret er vejberettiget. Det fremgår af privatvejslovens § 10, nr. 3, 5 og 6.

En privat vej er en vej, gade, bro eller plads, der ikke opfylder betingelserne for at være en offentlig vej eller en privat fællesvej. Det fremgår af privatvejslovens § 10, nr. 9.

Offentlige veje har siden 1957 med ikrafttrædelsen af vejbestyrelsesloven skullet udskilles i matriklen, medmindre der foreligger særlige forhold. Det betyder i praksis, at arealerne på et matrikelkort noteres med et litra (et bogstav). Det fremgår i dag af vejlovens § 61, stk. 1.

Vejdirektoratet må konstatere, at vejen hverken har været optaget på beliggenhedskommunens eller ejerkommunens register over offentlige veje, ligesom den ikke efter 1. april 1972 er blevet optaget som offentlig vej.

Det er desuden Vejdirektoratets vurdering, at en kommune kun kan være vejmyndighed for offentlige veje, som ligger i kommunen. En kommune har således hverken i vejloven eller i den daværende vejbestyrelseslov haft hjemmel til at være vejbestyrelse (nu vejmyndighed) for en offentlig vej i en anden kommune.

Endvidere kan vi konstatere, at heller ikke i perioden fra 2007 til i dag har Kalundborg Kommune truffet beslutning om at optage vejen som offentlig.

Vi kan også konstatere, at daværende ejer af matr.nr. 1 ved tinglyst deklARATION af 23. juni 1938 har udlagt en 6 alen bred vej langs det søndre skel af matr.nr. 1 til fordel for matr.nr. 1 og 2 og alle fremtidige parceller deraf med henblik på at strandbredden, som hører til matr.nr. 1, altid skal ligge til fri og uhindret færdsel og badning for alle ejere af matr.nr. 1 og 2 og parceller deraf.

På denne baggrund er Vejdirektoratet enig med Kalundborg Kommune i, at S-vej ikke er en kommunevej, men derimod en privat fællesvej med ejerne af matr.nr. 1 og 2 samt alle fremtidige parceller deraf som vejberettigede. Udlægget af den private fællesvej skete endvidere mere

end et år inden ejendommen matr.nr. 1 blev overdraget til kommunen, hvorfor deklarationen af 23. juni 1938 umiddelbart ikke ses at have sammenhæng med kommunens overtagelse af ejendommen. At kommunen — som ejer af ejendommen hvorpå såvel vejen som strandgrunden ligger — har valgt at holde ejendommen åben for offentlighedens brug som gæster på ejendommen medfører ikke, at vejen ændrer status fra privat fællesvej til kommunevej. Vi kan i den forbindelse oplyse, at det er normalt at anse gæsters færdsel til og fra en vejberettiget ejendom som vejberettiget færdsel. Ejerskab af en privat fællesvej medfører i øvrigt ingen pligter i henhold til privatvejsloven. Dette gælder også, når en kommune er vejejer.

Det påbudte istandsættelsesarbejde

Kommunen har besluttet, at vejen skal istandsættes som et samlet arbejde, i hele vejens bredde og længde, og det anses ikke for hensigtsmæssigt at lade de enkelte vedligeholdelsesforpligtigede udføre hver sin del af arbejdet. Kommunen har vurderet, at det ikke er muligt at lappe hullerne i vejen, idet vejen er i så dårlig stand og sporkørt, at biler skraber på ved kørsel.

Kommunen har besluttet, at vejen fortsat skal have en belægning i asfalt. Det er begrundet i meget færdsel på vejen — efter grundejernes egne oplysninger 50-100 parkeringer på kommunens ejendom på dage med godt vejr om sommeren. Kommunen har også vurderet, at asfalt på sigt er den billigste vedligeholdelsesmetode i forhold til grus, som om sommeren vil give flere støvgener og skal vedligeholdes ca. 3 gange årligt og er sværere at retableret når der er sket skader på vejen.

Kommunen har under klagesagen indhentet overslag på prisen for vedligeholdelse af vejen, hvis den får en grusbelægning. Dette indikerer, at grus er dyrere og kræver mere vedligeholdelse end asfalt.

Vejdirektoratet kan som nævnt ovenfor ikke tage stilling til kommunens skøn angående vejens behov for istandsættelse. Men vi har noteret os, at kommunen har begrundet sin vurdering af, at asfalt såvel ud fra et økonomisk som et driftsmæssigt synspunkt er den mest hensigtsmæssige belægning til vejen, fordi der er meget mere trafik — og dermed slid — på vejen, end der er på andre sommerhusveje af tilsvarende størrelse. Vi har derfor ingen bemærkninger til kommunens valg.

Udgiftsfordeling i henhold til en aftale med kommunen?

Kommunen fordeler udgifterne til et samlet arbejde mellem ejerne af tilgrænsende ejendomme med vejret efter reglerne i § 51, medmindre der foreligger privatretlige aftaler, vedtægter eller lignende mellem grundejerne. Det fremgår af privatvejslovens § 49, stk. 1.

Kommunen er blevet anmodet om som ejer af ejendommen matr.nr. 1 at fortsætte med at vedligeholde S-vej svarende til Hvidebæk Kommunes tidligere vedligeholdelse.

Vejdirektoratet må forstå, at grundejerne og kommunen er uenige om, hvorvidt der eksisterer en privatretlig aftale om, at kommunen pga.

ejerskabet af ejendommen matr.nr. 1 skal sørge for istandsættelsen af vejen og betale udgifterne hertil. Vi må konstatere, at Kalundborg Kommune ikke anerkender eksistensen eller den fortsatte gyldighed af en sådan aftale, og at hverken grundejerne eller kommunen har kunnet fremlægge en aftale på skrift.

Da der ikke foreligger en privatretlig aftale om udgiftsfordelingen, som alle sagens parter er enige om, følger det af privatvejslovens § 49, stk. 1, at kommunen fordeler udgifterne til det samlede arbejde mellem ejerne af tilgrænsende ejendomme med vejret efter reglerne i § 51.

Vejdirektoratet har ikke kompetence til at tage stilling til spørgsmålet om eksistensen, gyldigheden og indholdet af en privatretlig aftale, som parterne er uenige om, og vi må henvise til, at parterne ved fortsat uenighed må søge spørgsmålet afgjort ved domstolene.

Vi kan i den forbindelse oplyse, at det ligger uden for vores kompetence at bedømme, hvorvidt et faktum bevismæssigt er dokumenteret ved påberåbelse af vidner.

Vejdirektoratet kan tage stilling til, om kommunen har iagttaget sin undersøgelsespligt, herunder i forhold til eksistensen eller indholdet af en aftale, som er relevant for afgørelsen.

Efter det forvaltningsretlige undersøgelsesprincip påhviler det den kompetente myndighed at oplyse og undersøge en sag så langt, som det er nødvendigt for at træffe en forsvarlig og lovlig afgørelse. Hvis en sag ikke er tilstrækkeligt undersøgt og oplyst, bliver afgørelsen som hovedregel ugyldig.

Der kan ikke opstilles nogen almindelig regel om, hvilke oplysninger og undersøgelser, der er nødvendige for at træffe afgørelse i en sag. Oplysningen af de faktiske omstændigheder styres i første række af det retsgrundlag, som afgørelsen søges truffet efter.

Det er Vejdirektoratets vurdering, at Kalundborg Kommune i tilstrækkeligt omfang har iagttaget sin undersøgelsespligt, herunder som følge af grundejernes anmodning om aktindsigt i dokumenter i henholdsvis Fuglede, Hvidebæk, Gørlev og Kalundborg Kommune fra 1. januar 1940 til 31. januar 2017. Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at 2 sagsbehandlere fra Kalundborg Kommune har været 2 timer — dvs. i alt 4 timer — på de kommunale papirarkiver for at fremsøge de ønskede dokumenter og på den baggrund har vurderet, at det vil tage yderligere ca. 30-35 arbejdstimer at gennemse protokoller fra de gamle kommuner for at søge efter korrespondance fra administrationen omkring vejstatus. Det synes i øvrigt ikke sandsynligt, at der kan findes relevante dokumenter om vejstatus, fordi vejen ikke forud for 2007 kan have haft status af kommunevej med ejerkommunen som vejbestyrelse (nu vejmyndighed), jf. oplysningerne ovenfor i afsnittet "Vejens status". Det kan dog ikke udelukkes, at der kan findes dokumenter om aftalt vedligeholdelse af vejen. Men da hverken grundejerne eller kommunen på baggrund af de foretagne undersøgelser, herunder samtale med tidlige-

re borgmester for ejerkommunen, hidtil har kunnet fremlægge en sådan skriftlig aftale eller nærmere oplysninger om mellem hvem, hvor og hvornår en sådan aftale er indgået, finder vi ikke grundlag for at kritisere, at kommunen ikke vil foretage yderligere undersøgelser med et forventet tidsforbrug på op til 30-35 timer. [...].

Udgiftsfordelingen og proceduren

Kommunen afholdt som vejmyndighed vejsyn den 28. september 2016. Ejere af ejendomme, der grænser til S-vej, var indkaldt med mindst 2 ugers varsel. Vejmyndigheden gjorde notat om oplysningerne fremkommet på vejsynet og gennemførte ved brev af 22. december 2016 partshøring af grundejerne over notatet og den påtænkte beslutning om istandsættelse af vejen. Fristen for at afgive bemærkninger var 23. januar 2017. På baggrund af indkomne bemærkninger bad vejmyndigheden i brev af 10. februar 2017 om dokumentation for aftale om, at kommunen som grundejer har påtaget sig vedligeholdelsen af S-vej. Fristen for modtagelse af yderligere dokumentation var 22. februar 2017. På baggrund af partshøringsbemærkningerne satte vejmyndigheden kommunens andel af istandsættelsesudgifterne op fra 3 til 4 som vejberettiget grundejer.

Vejdirektoratet kan konstatere, at kommunen har iagttaget privatvejslovens procedure angående samlede arbejder.

Det er ejerne af de ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, som skal holde vejen i en god og forsvarlig stand under hensyn til færdselsart og omfang. Undtaget fra denne forpligtelse er dog ejere, som over for kommunen kan dokumentere, at de ikke har vejret til vejen. Det fremgår af privatvejslovens § 44.

Kommunen fordeler udgifterne til et samlet arbejde mellem ejerne af tilgrænsende ejendomme med vejret, medmindre der foreligger private retlige aftaler, vedtægter eller lignende mellem grundejerne. Det fremgår af privatvejslovens § 49, stk. 1.

Vejmyndigheden har ved fordelingen af udgifterne lagt til grund, at ejendomme med adgang til S-vej har vejret og ejendomme uden adgang ikke har vejret. En adgang kan være en indkørsel, låge, åbning eller tilsvarende. Dette blev oplyst på vejsynet, anført i notat fra vejsynet og skrevet i den påtænkte beslutning om istandsættelse.

Vejdirektoratet har ingen bemærkninger til, at vejmyndigheden har lagt til grund, at tilgrænsende ejendomme med adgang til vejen har vejret.

Vi har i den forbindelse noteret os,

- at det af tinglyst deklARATION af 23. juni 1938 fremgår, at de vejberettigede er ejere af matr.nr. 1 og 2 og alle fremtidige parceller deraf, hvilket ikke omfatter samtlige tilgrænsende ejendomme,
- at kommunen ejer vejen og som vejejer ikke har gjort indsigelse mod at anse ejendomme med adgang til vejen for vejberettigede,
- at det forhold at en ejendom har etableret adgang til vejen må antages at være udtryk for, at ejeren af ejendommen mener at have vejret til vejen, og

RETTEEN I HOLBÆK DOM

afsagt den 20. december 2019

Sag BS-25081/2018-HBK

A,

B,

C,

D,

E,

F,

G,

H,

I,

J,

K,

L,

M,

N,

O,

P,

Q og

R

(alle ved advokat Bjørn Schmidt Jensen)

mod

Kalundborg Kommune

(advokat Louise Heilberg)

Denne afgørelse er truffet af kst. dommer Sune Dalgaard-Nielsen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen, der er anlagt den 11. juli 2018, vedrører materielt spørgsmålet om vedligeholdelse af og status for vejen S-vej nu beliggende i Kalundborg Kommune. Sagen vedrører endvidere ad formaliteten spørgsmål om rette sagsøger(e) og sagsøgte.

Sagsøgerne, A, B, C, D, E, FG, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q og R har endeligt fremsat følgende påstande:

Principalt: Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at vejen S-vej skal registreres som offentlig vej.

Subsidiært: Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgte har pligt til at vedligeholde vejen S-vej for egen regning.

Mere subsidiært: Sagsøgte tilpligtes at træffe ny afgørelse om måden, hvorpå vejen S-vej skal istandsættes og ny fordeling af udgifterne hertil.

Sagsøgte, Kalundborg Kommune, har overfor sagsøgernes principale og subsidiære påstand påstået: Principalt afvisning, subsidiært frifindelse.

Overfor sagsøgeren N's mere subsidiære påstand har sagsøgte påstået afvisning, subsidiært frifindelse.

Overfor sagsøgerne A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, O, P, Q og R's mere subsidiære påstand har sagsøgte påstået frifindelse.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Det fremgår af sagen, at Kalundborg Kommune ved påbud af 9. juni 2017 har truffet afgørelse om istandsættelse af "den private fællesvej S-vej". Afgørelsen er vedlagt dommen og indgår i den som et bilag. Afgørelsen er stilet til A, men parterne har oplyst, at der foreligger ligelydende afgørelse vedrørende de

øvrige sagsøgere, der er ejere af sommerhuse ud til S-vej.

Vejdirektoratet opretholdt ved afgørelse af 16. januar 2018 kommunens afgørelse. Vejdirektoratets afgørelse er vedlagt dommen og indgår i den som et bilag.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af Ole P. Nielsen, T, Anne Marie Pedersen, A og Q.

Ole P. Nielsen har forklaret, at han er 77 år gammel. Han er født i Jerslev og bor der i dag, hvilket er ca. 10 km fra S-vej. Han har været medlem af kommunalbestyrelsen i Hvidebæk Kommune fra 1974 – 1997 og fra 2001 – 2010, dog hed det Kalundborg Kommune efter kommunesammenlægningen i 2007. Han var borgmester fra 1986 og 12 år frem. Han har været kulturrådsformand fra 1976. Han kender temmelig godt til S-vej, fordi det som kommunens strandområde var en del af kulturområdet.

En tidligere sognerådsformand havde foræret grunden til Hvidebæk Kommune med henblik på, at det skulle stå til rådighed for kommunens borgere. I 1970'erne satte de et skilt op ved grunden, hvor der stod: "Hvidebæk Kommunes Strand". De satte også et toilet op på grunden og vedligeholdte området med klipning og vejvedligeholdelse. Det skete uden et egentligt budget. De vedligeholdte den simple vej efter behov. Det var deres vejformand, der havde ansvaret for det. Når de lappede vej et andet sted, kørte de ud og reparerede S-vej også. De skrællede og af en gang om året for at forhindre hjulspor i at opstå. De har også lagt asfalt i hjulsporene, når de havde asfalt til over fra andre vejprojekter. Det var ikke noget, der blev projekteret som sådan. Han husker ikke, om kommunen vedligeholdte vejen fra 2007, men fra 1976 og i hans borgmestertid fra 1986 og frem vedligeholdte kommunen vejen. Det har ikke været diskuteret i kommunalbestyrelsen at inddrage nabogrundene i vejvedligeholdelsen.

Der er tale om en fin børnevenlig strand, som menigmand skulle have adgang til. Da giveren, Jens Jørgen Jørgensen, gav grunden til kommunen, lå det i kortene, at kommunen skulle vedligeholde vejen. Dengang var det primært cyklegæster, der besøgte stranden via grunden.

Skiltet, der stod ved grunden, er i dag fjernet. Måske fordi der stod Hvidebæk Kommunen på det.

Vidnet vil mene, at det ville være naturligt, hvis vejvedligeholdelsen fortsatte også efter 2007. Borgerne i kommunen benyttede i høj grad området og vejen, og kommunen høstede megen anerkendelse for det dejlige område.

S-vej var beliggende i den daværende Gørlev Kommune. Det var vidnet, der foranledigede, at skiltet med "Hvidebæk Kommunes Strand" blev sat op. Hvidebæk Kommunen lå ikke selv ud til vandet. De skrev i Moestrups vejviser, at de havde området. Der var også nævnt et andet område, "Strandlyst", som de havde. Gørlev Kommunen og en anden kommune havde også et fælles strandområde, som de annoncerede med. Hvidebæk Kommunes interesse i det var, at borgerne skulle have adgang til strand uden at have et sommerhus. Det var almenhedens interesse.

Skiltet med "Hvidebæk Kommunes Strand" stod vendt ud mod U-vej, måske 10-20 meter inde på grunden. Der ligger 2-3 huse foran arealet ud mod stranden. De lå der også ved overdragelsen. Han husker ikke, om vejarealet var særskilt registreret. Den er nok opstået af sig selv, og så har de vedligeholdt den.

U har forklaret, at han er 55 år. Han er søn af F. Han ejer en del af S-vej 25. Tidligere lå der et hus på grunden, der var bygget af hans farfar for 80 år siden. Han er kommet på stedet i al sin tid, idet de har brugt det som søndagsudflugtsmål. Der har altid stået et offentligt toilet på kommunens areal. Der stod et skilt med Hvidebæks offentlige strand. Det var kendt som en offentlig parkeringsplads, og det var i brug som sådan hele året rundt. I dag er der vist ingen skilte. Det blev vist taget ned ved kommunesammenlægningen.

Der er godt fyldt op med biler på grunden. Om sommeren holder de helt ned til U-vej. Om vinteren holder der altid 3-5 biler med hundeluffere og lystfiskere og lignende.

Vejen er en grusvej, men på et tidspunkt blev der lagt asfalt på i forskellige etaper, når kommunen havde noget asfalt til overs. De har altid opfattet det som en offentlig vej.

I perioder, hvor kommunens toilet var uden virkning, kom strandgæsterne og ville låne hans farfars toilet.

Den lokale turistguide/vejviser omtaler området og nævner blandt andet det fortrinlige fiskevand. Det er vist nok den gældende fra i år. Han så det første gang i vejviseren for 3-4 år siden.

I gamle dage var det tørklosetter på grunden, og kommunen lukkede af for vandet om vinteren, da det ikke var frostsikkert. Skraldestativerne blev også taget ned om vinteren af kommunen.

Anne Marie Pedersen har forklaret, at hun er ansat hos Kalundborg Kommune med ansvarsområde for blandt andet private fællesveje. Hun har været sagsbehandler på denne sag siden kommunesammenlægningen. Før det sad hun med samme ansvarsområde i Gørlev Kommune igennem 25 år.

S-vej er ikke klassificeret som offentlig vej. Den er i dårlig stand med sporkørsel. De modtager en del klager fra bilister, der kører undervognen mod midten af vejen. Der er tale om en privat fællesvej i byområde, som skal vurderes efter vejlovens § 51 efter benyttelsen.

Alle de tilstødende ejendomme, bortset fra kommunens ejendom, er sommerhusgrunde uden tilladelse til helårsbeboelse. De har hver fået pålagt at betale samme andel til vejens istandsættelse, dog har ejendommene med vejret til mere end en vej fået reduceret deres andel. I kommunens første udkast til afgørelse skulle kommunen betale 3 andele, men i den endelige afgørelse har de forhøjet det til 4 andele, hvilket svarer til ca. en tredjedel af den samlede udgift.

Kommunens brug af vejen stammer fra strandgæsternes færdsel. Kommunens ejendomsafdeling står for vedligehold af toiletterne på kommunens grund. De står selv for at hente affald, og det foregår i en lille bil. Vejens øvrige beboere er derimod omfattet af en renovationsordning, hvor der sker affaldsafhentning med en tung bil. Hver kørsel med tung bil svarer til kørsel med 1.000 personbiler. Der er ikke inddraget oplysninger om vedligeholdelsen af toiletter i kommunens afgørelse.

Der er ikke kloakeret på kommunens ejendom. Hun ved ikke, om der er en samletank eller andet. Kommunen har en tømningsordning for samletanke.

Hun har ikke fundet sager vedrørende S-vej i kommunens arkiver. Det ville undre hende, hvis der var nogen sager, som hun ikke kender til. Hun går ud fra, at det er Hvidebæk Kommune, der har afholdt udgiften til toiletbygningen, da det var Hvidebæk Kommunes ejendom. Det er ikke usædvanligt, at der er offentligt tilgængelige strandarealer på private fællesveje. De har som sagt ikke fundet nogen sager på S-vej i arkiverne, og de har været i begge kommuners arkiver. De fandt ikke noget vejregister, der gik så langt tilbage, men de fandt fire forskellige kort med angivelser af, hvilket veje der var kommunale, og hvilke der var private, og på ingen af disse kort var S-vej anført som kommunal vej.

Hvidebæk Kommune kunne ikke beslutte, at S-vej skulle være offentlig vej, da den var beliggende i Gørlev Kommune. Hun har ikke kendskab til, at Hvidebæk Kommune har vedligeholdt vejen. Hvis vejen var offentlig, skulle Gørlev Kommune betale for dens vedligeholdelse.

De fik henvendelse om vejens dårlige tilstand fra så tidligt som 2011. Et par af sagsøgerne henvendte sig, også vedrørende beskæringer. Der var også henvendelser fra andre end grundejerne ved S-vej. Det var henvendelser fra nogle af dem med adresse på V-vej. Hun har også talt med en renovationsmedarbejder. Han har ikke indgivet en klage, om end han sagde noget i retning af; "men du kan få én nu".

Kommunen har to roller i relation til S-vej. Dels er de ejere af grunden, og dels har de en myndighedsopgave som vejmyndighed. Hendes rolle er som vejmyndighed, og hun skelner ikke mellem, om det er private eller kommunen, der er ejer. Det er Peter Thomassen, der har repræsenteret kommunen som ejer.

Normalt tager man ikke overvejelser om den fremtidige vejvedligeholdelse i betragtning, men man kan godt. Peter Thomassen har ikke haft bemærkninger hertil.

Vidnet har forespurgt deres entreprenørvirksomhed, og de kunne ikke se, at Kalundborg Kommune har afholdt udgifter til vedligeholdelse af vejen. Der har ikke været sendt breve fra vejmyndigheden til beboerne om vejvedligeholdelse, hende bekendt.

Hun har læst de klager, hun har behandlet. Brev af 22. juni 2011 siger hende ikke noget.

I kommuneplanerne er området udlagt til rekreativt område. Det er ikke kommunen, der udarbejder turistguide for området, og kommunen har ikke ansvar for indholdet heraf. Martin Damm er borgmester i Kalundborg Kommune.

Indtil kommunesammenlægningen var der et skilt ved området om, at det var Hvidebæk Kommunes strand, men det er blevet fjernet ved kommunesammenlægningen.

S-vej er eneste vejadgang for flere af sommerhusene.

A har forklaret, at han forældre i 1985 købte sommerhus på S-vej. Han var 20 år på daværende tidspunkt. Forældrene fik ved købet at vide, at S-vej var en kommunal vej, som blev vedligeholdt af kommunen. I 2004 købte han sommerhuset med sin søster. Han er kommet på stedet igennem 35 år. Han bruger det i ferier og i weekender med mellemrum.

Det fungerede stille og roligt med vedligeholdelsen af vejen. Hans far ringede måske til Hvidebæk Kommunes vejafdeling, hvis der var et hul, og så kom de og lavede det. Vejen er sidst blevet vedligeholdt i 2011, hvor de tog fat i kommunens medarbejder, Henrik Kubel. De fik brev herom den 22. juni 2011. I bre-

vet står der, at Kalundborg Kommune vil udføre vedligeholdelsen hurtigst muligt. Det var en lidt større omgang.

Området holdes i øvrigt af kommunen med almindelig pleje og rengøring af de offentlige toiletter. Der kommer renovationsfolk og tømmer skraldespandene derude.

Området har været et yndet strandområde, og det kan være helt fyldt op på gode sommerdage. Der kommer også mange andre friluftsmennesker på alle tider af året.

Efter nogle år, omkring 2014-2016, blev vejen dårligere. Han forsøgte at kontakte Henrik Kubel, men han fik at vide, at han ikke længere arbejder i kommunen. Han blev i stedet henvist til Anne-Marie Pedersen. Han rykkede hende flere gange for at få kommunen til at gøre noget. Hun optrådte både som ejer af grunden og med myndighedskasket på.

Alle gamle mennesker har altid fortalt det samme, nemlig at kommunen skulle vedligeholde S-vej. De undersøgte sognerådsprotokollen. Han fik adgang til protokollatet, hvor der stod pr. 19. december 1939, at skødet blev fremløst og underskrevet. De har bedt om aktindsigt hos kommunen, men er blevet nægtet det.

Kommunen har promoveret området. Det er nævnt i turistguider i alle årene frem til 2017, og det er skrevet af Kalundborg Kommunes borgmester, Martin Damm. Området er anført som kommunal parkering i Moestrups vejviser og på Kraks. I kommuneplanen for 2005-2016 og for 2013-2023 udlægges området til offentlige rekreative formål.

Han klagede over kommunens afgørelse til Vejdirektoratet på vegne af en gruppe lodsejere. De stod som en gruppe. Der var en præcis angivelse heraf i klagen.

Kommunens grund og vejen har samme matrikelnummer. Matriklen fortsætter fordi de tre sommerhuse, der ligger yderst mod stranden, og fortsætter helt ud til stranden.

Q har forklaret, at han er kommet på S-vej siden begyndelsen af 80'erne. Han købte i 2004 et sommerhus beliggende ud til V-vej og S-vej. I 2011 påtog de sig vedligeholdelse af V-vej. De var 24 huse om at dele udgiften, heraf 6 med helårsstatus.

Deres vej er V-vej. Deres hus ligger på det smalle stykke mellem S-vej og V-vej. De har et hegn med låge i ud til S-vej. De bruger sommerhuset hver anden weekend og i sommerferien. Det lejes ikke ud.

Han har haft ringet til Kalundborg Kommune og talt med Anne Marie Pedersen om V-vej. Dengang fik han én besked, men ved vejsynet om S-vej var beskeden lige pludselig en anden.

V-vej er en velvedligeholdt grusvej. De betaler få hundrede kroner for 2 års vedligeholdelse for hvert hus. Den bliver skrabet 4 gange om året.

På S-vej er der 6 huse, der har renovationskørsel. De har indhentet en pris på 25.000 kr. plus moms for istandsættelse med grus af S-vej og 6.000 kr. for vedligeholdelse.

Han var med i klagen til Vejdirektoratet og har fulgt sagen tæt.

Parternes synspunkter

Sagsøgerne har i deres påstandsdokument anført følgende:

" ...

Anbringender:

Til støtte for de nedlagte påstande gøres det i relation til spørgsmålet om klage, søgsmålsfrist og kompetence gældende,

at sagsøgerne har påklaget den af sagsøgte truffe afgørelse,

at Vejdirektoratet ikke har kompetence til at behandle de af sagsøgerne rejste påstande,

Herudover gøres det til støtte for de nedlagte påstande gældende,

at sagsøgte i 1940 (daværende Store og Lille Fuglede kommune) modt- og arealet, herunder strandareal, vederlagsfrit,

at overdragelsen skete mhp. at stille arealet til fri rådighed for offentligheden og samtidig for egen regning vedligeholde den offentlige strandgrund og vejen S-vej.

at overdragelsen skete på vilkår, at Store og Lille Fuglede kommune skulle forestå og bekoste vedligeholdelse af både strand og vej,

at Store og Lille Fuglede kommune (fra 1970 Hvidebæk kommune og fra 2008 Kalundborg kommune) igennem alle årene har efterlevet aftalens vilkår ved at vedligeholde vejen uden omkostninger for tilstødende grundejere,

at Store og Lille Fuglede kommune (fra 1970 Hvidebæk kommune og fra 2008 Kalundborg kommune) har promoveret strandgrunden og i

1996 opført et offentligt toilet samt opstillet affaldsstativ på strandgrunden,

at Store og Lille Fuglede kommune (fra 1970 Hvidebæk kommune og fra 2008 Kalundborg kommune) på intet tidspunkt i mere end 70 år har inddraget eller orienteret de private grundejere, der ejer faste ejendomme grænsende op til vejen, om vejens vedligeholdelse eller istandsættelse

at Store og Lille Fuglede kommune (fra 1970 Hvidebæk kommune og fra 2008 Kalundborg kommune) på intet tidspunkt i mere end 70 år har indikeret eller tilkendegivet, at det var vejejerens og vejmyndighedens opfattelse, at de private grundejere var forpligtede til at deltage i betaling for istandsættelse eller vedligeholdelse af vejen,

at den tidligere borgmester i Hvidebæk kommune, Ole P. Nielsen, ved mail af 19. februar 2017 har bekræftet, at vejen udelukkende blev vedligeholdt af Hvidebæk kommune og bekræftet, at vejen var et "rent kommunalt anliggende",

at den tidligere borgmester i Hvidebæk kommune, Ole P. Nielsen, ved mail af 6 juli 2017 har bekræftet, at såvel han som Hvidebæk kommune anså Hvidebæk kommune for at have det fulde ansvar for og pligt til at vedligeholde vejen S-vej samt kommunens offentlige strandgrund,

at Hans Jørgen Jensen, der er søn af sognerådsformand Jens Jørgen Jensen, der i 1939 skænkede arealerne til Store og Lille Fuglede kommune, har bekræftet, at hans far skænkede arealet til Store og Lille Fuglede kommune mod at sagsomkostninger m.v. blev dækket og, at "Kommunen overtog ved overdragelsen vedligeholdelsen af området inkl. vejen, som var en del af arealet",

at det overdragne areal i form af strandgrunden i 1940 efter aftale med overdrageren blev udlagt som offentlig strandgrund i sognerådets protokol af 19. december 1939,

at vejen S-vej reelt var at betragte som en offentlig vej, men på grund af formelle forhold ikke kunne registreres som sådan, da ejerkommunen ikke var beliggenhedskommune (daværende Gørlev kommune),

at det beror på en fejl / forglemmelse at S-vejs status ikke blev registreret korrekt som offentlig vej i 2008 i forbindelse med kommunalreformen, idet der først på dette tidspunkt var tale om, at ejer- og beliggenhedskommune var ens,

at vejejereren, som offentlig myndighed, har udviklet området og vejen og uden høring af de vejberettigede, at lægge asfalt i køresporene på vejen (formentlig sidst i 1960'erne eller i 1970'erne).

at asfaltbelægning på en sommerhusvej, der alene skal anvendes som adgangsvej for 6 private lodsejere er uhørt (medmindre vejen skal optage stor offentlige trafik),

at Bjerge Sydstrands sommerhusgrunde med ca. 25 huse på hver vej alle betjenes af 31 veje som alle er grusbelagte, bortset fra S-vej,

at det i Kommuneplan 2005-2016 (s. 50) hedder at "Underområderne OF4, OF5, OF6, OF7 og OF10 udlægges til offentlige friarealer med tilhørende beplantning, P-pladser og toilet bygninger", hvilket omfatter den pågældende strandgrund og vej (under område OF4).

at det i kommunens plan angives "at der sikres offentligheden adgang til strandene, evt. ved offentlig erhvervelse af arealer, udlæg af veje, stier og parkeringsarealer".

at tilsvarende anvendelse omtale er anført i Kommuneplan 2013-2023 om område G4.R04, der omfatter den pågældende strandgrund og vej.

at den i sagen omhandlede strandgrund – og dermed den i sagen omhandlede vej - optræder som offentligt område / parkeringsplads i Kalundborg kommunes turistmateriale, fx i 2012 og i 2017 udgaven af "Turistguide Kalundborg Syd", hvor det samtidig angives, at der er parkering på S-vej samt offentligt toilet,

at den i sagen omhandlede strandgrund – og dermed den i sagen omhandlede vej - optræder på kortmateriale som parkeringsplads og dermed offentlig strandgrund i f.eks. Mostrups vejviser for Kalundborg kommune 2012 (side 149) samt på online kort fra fx krak.dk (skærmpoint fra 10. januar 2017).

at de offentligt ejede vejarealer også anvendes til parkering,

at vejejen (dengang Hvidebæk kommune) i 1995 etablerede et offentligt toilet på strandgrunden,

at den offentlige strandgrund og vejen fortsat er optaget som offentligt område i kommuneplaner, præsenteres i turistguider, strandgrunden er udstyret med offentligt toilet, offentligt affaldsstativ,

at den offentlige strandgrund og vejen fortsat bruges som offentlig af beboere i kommunen, turister, beboere i det store sommerhusområde,

at S-vej vejbetjener den offentlige strandgrund samt kun 6 private grundejere, som har indkørsel til S-vej,

at den offentlige (uvedkommende) trafik svinger fra 5-10 køretøjer pr. dag udenfor badesæsonen og op til 100-120 køretøjer i badesæsonen,

at vedkommende trafik til og fra de 6 private grunde som anvender S-vej som adgangsvej er meget begrænset og omfatter færdsel i 2-3 uger om sommeren og ellers nogle få ekstragange pr. år i forbindelse med tilsyn af sommerhusene,

at vejejerer selv anvender vejen regelmæssigt i forbindelse med almindelig pleje af strandgrunden, herunder med store maskiner, traktorer og lastbiler i forbindelse med f.eks. græsklipning, vedligeholdelse, beskæring af bevoksning og regelmæssig tømning af samletanken til det offentlige toilet, tømning af affaldsstativer mv.,

at det er udokumenteret at en asfaltvej er billigere end en grusvej,

at istandsættelse og vedligeholdelse af asfaltvej er væsentlig dyrere end tilsvarende veje i området,

at alene vejejerer og dermed vejmyndigheden har interesse i og ønske om en ny asfaltvej, idet denne alene tilgodeser offentlighedens brug af vejen (almen færdsel) som adgangsvej til en offentlig strandgrund.

at sagsøgerne ikke er forpligtet til at bære omkostningerne for opfyldelse af vejejerens og dermed vejmyndighedens ønsker,

..."

Kalundborg Kommune har i sit påstandsdokument anført følgende:

"...

2. Anbringender

2.1 Om sagens genstand

Denne sag vedrører spørgsmålet om, hvorvidt vejen "S-vej" er en offentlig vej eller en privat fællesvej og dermed, hvem der skal afholde udgifterne til vedligeholdelse af vejen. Dernæst vedrører sagen hvorvidt Kalundborg Kommune har påtaget sig det fulde økonomiske ansvar for at vedligeholde vejen. Derudover vedrører den spørgsmålet om, hvorvidt Kalundborg Kommunes istandsættelseskrav i påbud af 9. juni 2017 var "nødvendigt" samt endelig, om den i påbuddet anførte fordelingsnøgle er korrekt.

...

2.3 Formalitetsindsigelser

2.3.1 Rette sagsøgte

Til støtte for de nedlagte påstande om afvisning bemærkes, at Kalundborg Kommunes sag har været indbragt for Vejdirektoratet efter reglerne om tvungen rekurs i privatvejslovens § 87, stk. 2. Sagsøgernes principale og subsidiære påstande omfatter begge stillingtagen til retlige spørgsmål, der er blevet prøvet fuldt ud af Vejdirektoratet. Rette sagsøgte til disse spørgsmål er derfor Vejdirektoratet og ikke Kalundborg Kommune, hvorfor påstandene må afvises.

2.3.2 Rette sagsøger

Til støtte for afvisningspåstandene gøres det videre gældende, at sagsøgeren N ifølge den digitale tingbog ikke er ejer af en af de i sagen omhandlede ejendomme, hvilket sagsøgerne har tiltrådt i replikken. Sagsøgte gør derfor gældende, at N ikke har en retlig interesse i nærværende sag, og således ikke er rette sagsøger, jf. retsplejelovens § 255, stk. 1.

I relation til de øvrige sagsøgere bemærkes, at det fremgår af privatvejslovens § 88, at klager over en afgørelse efter privatvejsloven alene kan indbringes for domstolene, når den administrative rekursmulighed er udtømt (tvungen administrativ rekurs), for så vidt angår de spørgsmål, der kan prøves af Vejdirektoratet, jf. pkt. 2.1.1.

Sagsøgerne består af i alt 18 fysiske personer, men kun få af de fysiske personer har haft indbragt sagsøgtes afgørelse for Vejdirektoratet. Det gøres derfor gældende, at for så vidt angår sagsøgerne C, D, G, H, I, J, K, L, M, O, P, Q og R, der ikke har indbragt sagen for Vejdirektoratet, skal der ske afvisning af sagen, jf. retsplejelovens § 255, stk.1, jf. privatvejslovens § 88.

Herefter er det alene A, B~ E og F, som er ejere af S-vej 18 og ejere af S-vej 23 og 25, der kan indbringe de dele, der er omfattet af Vejdirektoratets kompetence som klagemyndighed, for domstolene, idet de har udnyttet den administrative rekurs, hvorfor afvisningspåstanden på grund af rette sagsøger ikke omfatter dem.

2.4 Materielle indsigelser

2.4.1 Vejens status

Spørgsmålet om vejens status er prøvet af Vejdirektoratet, der - som fremlagt i bilag 7 - har konkluderet, at der er tale om en privat fællesvej.

Den tinglyste deklaration af 23. juni 1938 indeholder kun en fastlæggelse af vejen, en ret for beboerne af matr.nr. 116b og 138, og efterfølgende parceller til at færdes på vejen (en vejret), samt ret til uhindret badning fra stranden. Deklarationen indeholder ingen bemærkninger om fremtidig vedligeholdelse af vejen. Kommunen overtog først ejendommen ved skøde af 27. januar 1940, og vejen kan derfor rent praktisk ikke være anlagt som offentlig vej, idet ingen af parterne på anlægstidspunktet var offentlige. Endvidere var der på overtagelsestidspunktet ikke overensstemmelse mellem den kommune, der fik vejen, og vejmyndigheden.

For at en vej skal være offentlig, skal den enten have været optaget på vejregisteret inden 1. april 1972, jf. den tidligere vejbestyrelseslovs § 8, ellers skal vejmyndigheden (eller vejbestyrelsen) efterfølgende have optaget vejen som offentlig vej, jf. vejlovens § 15.

Da ingen af dele er tilfældet, er vejen enten en privat fællesvej eller en privat vej.

S-vej opfylder derimod kravene for at være en privat fællesvej, jf. privatvejslovens § 10, nr. 3, 5 og 6, idet den ikke er en offentlig vej, fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, ejendommene har ikke samme ejer, og der er tildelt vejret til vejen.

Det faktum, at Kalundborg Kommune som ejer af matr.nr. 1 har gæster, gør ikke vejen offentlig.

Kalundborg Kommune fastholder således, at S-vej er en privat fællesvej.

Derfor skal Kalundborg Kommune subsidiær frifindes, jf. herved påstand 1.1, hvis Kalundborg Kommune ikke få medhold i sin principale påstand om afvisning.

2.4.2 Kalundborg Kommunes ansvar for vejens vedligeholdelse

Ifølge privatvejslovens § 44 er det ejerne af de tilgrænsende ejendomme, der har vejret, der skal varetage vedligeholdelsesforpligtelsen af den private fællesvej, medmindre der foreligger en aftale om en anden betalingsfordeling.

Af skødet tinglyst 27. januar 1940 er det ikke nærmere præciseret, med hvilke byrder og forpligtigelser ejendommen blev overdraget til den daværende Store og Lille Fuglede Kommune. Da vejen inden overdragelse var privatejet, kan den overdragne forpligtigelse i relation til vejen kun udgøre den almindelige forpligtigelse som privat grundejer. På overdragelsestidspunktet i 1940 eksisterede der ingen lovgivning om private fællesveje.

I stævningen henvises til forskellige beretninger, der ikke er dokumenteret. Herudover henviser sagsøgerne til e-mail fra tidligere borgmester i Hvidebæk Kommune, Ole P. Nielsen (bilag 2), hvoraf følgende fremgår bl.a.:

"[. ..] og der var klar enighed i kommunen om, at området herunder vejen var et rent kommunalt anliggende og skulle fastholdes som et åndehul med adgang til stranden for kommunens borgere."

Det fremgår ikke af teksten, hvad tidligere borgmester Ole P. Nielsen mener med "et rent kommunalt anliggende". Heller ikke den uddybende e-mail fra grundejer Q indeholder nogen form for dokumentation for, at Hvidebæk Kommune skulle have tilkendegivet at have haft det fulde ansvar for og pligt til at vedligeholde vejen S-vej på kommunens regning.

Bilag 4 dokumenterer ikke, at der foreligger en privatretlig aftale om vedligeholdelsen af den private fællesvej. Der er tale om et udokumenteret ensidigt udsagn.

Kalundborg Kommune gør derfor gældende, at sagsøgerne ikke har løftet bevisbyrden for, at der skulle foreligge en privatretlig aftale om, at Kalundborg Kommune på et privatretligt grundlag skulle have forpligtet sig til at forestå den fulde istandsættelse og/eller vedligeholdelse af den private fællesvej, S-vej.

Kalundborg Kommune gør endvidere gældende, at det følger af privatvejslovens § 44, at det er de tilgrænsende ejendomme med vejret, der skal holde en privat fællesvej i god og forsvarlig stand, dvs. herunder sagsøgerne selv. Kalundborg Kommune gør herudover gældende, at Kommunen ikke i privatvejsloven har hjemmel til at indgå en privatretlig aftale om, at Kommunen forestår den fulde vedligeholdelse af den private fællesvej S-vej, idet udgiften skal afholdes af de tilgrænsende ejendomme, jf. privatvejslovens § 44, og formålet med istandsættelsen alene er at sikre, at vejen er i god og forsvarlig stand.

Kalundborg Kommune gør gældende, at Kommunen heller ikke efter de uskrevne kommunalfuldmagtsregler vil kunne indgå en privatretlig aftale om, at Kommunen som vejejer, grundejer eller vejmyndighed skal bære den fulde vedligeholdelsesforpligtelse af den private fællesvej.

Dette følger af de kommunale tilsynsmyndigheders praksis, jf. Bilag E, at kommuner ikke med hjemmel i kommunalfuldmagten kan afholde udgifterne til istandsættelse og vedligeholdelse af private fællesveje, da der ikke er en kommunal interesse herfor, hvis udgifterne går ud over, hvad der er pligt til at afholde i privatvejsloven.

Det vil derfor også være stridende mod både dagældende og nugældende ret, hvis Kalundborg Kommune som vejejer, vejmyndighed eller som grundejer blev pålagt en forpligtelse til at afholde de fulde udgifter til vedligeholdelsen af den private fællesvej.

Det skal her understreges, at et sådan pålæg vil have alvorlige kommunaløkonomiske konsekvenser for Kommunen, idet Kommunen i så fald med henvisning til ligebehandlingsprincippet ville skulle være nødsaget til at betale for vedligeholdelsen af sammenlignelige private fællesveje, ligesom det ville sætte en præcedens for resten af landets kommuner. Dermed vil pålægget de facto underminere lovgivers intentioner med privatvejslovens § 44, idet mange private fællesveje ville skulle vedligeholdes af vejmyndighederne i stedet for de tilgrænsende grundejere.

2.4.3 Nødvendigheden af istandsættelsen og rigtigheden af fordelingsnøglen

Der foreligger oplysninger i sagen, der giver retten mulighed for at bedømme, hvorvidt Kommunens påbud er - eller var - "nødvendigt" eller om fordelingsnøglens udformning er sket med rette, hvorfor Kommunen allerede af den årsag må frifindes.

Men herunder bemærkes, at det under alle omstændigheder påhviler sagsøgerne at godtgøre, at påbuddet var ulovligt, ugyldigt eller "unød-

vendigt" og fordelingsnøglen "forkert" mv., hvilken bevisbyrde ikke er løftet.

Hertil kommer, at Kalundborg Kommune flere gange er blevet kontaktet af flere grundejere, der har fundet, at vejen var i dårlig stand. Når tilgrænsende grundejere ikke selv kan blive enige om at vedligeholde en privat fællesvej, har Kommunen som vejmyndighed ansvaret for at sikre, at vejen bliver istandsat til et niveau, hvor den er i god og forsvarlig stand i forhold til den færdsel, der er på vejen.

Da grundejerne ikke kunne blive enige, og da vejen de facto er i dårlig stand, meddelte Kommunen som vejmyndighed med rette det i sagen omstridte påbud.

Kalundborg Kommune har grundigt redegjort for, hvorfor det er mere økonomisk at istandsætte en vej i asfalt end i grus. Det faktum, at vejen ikke er blevet grundistandsat i mange år, er netop et tegn på, at en asfaltvej holder længere. En grusvej skal typisk vedligeholdes 3 gange årligt. Dertil kommer, at da vejen – efter grundejernenes eget udsagn - har en færdsel med op til 120 køretøjer dagligt - bør den lægges i asfalt. Da klagerne har vedrørt sporkøring, det vil sige, at bilernes undervogne støder på vejen, kan vejen ikke vedligeholdes alene ved at opfylde af de enkelte huller med asfalt.

Endelig var vejen i asfalt i forvejen. Der var således ikke tale om en opgradering af vejen, men blot en tilbageføring til den tidligere tilstand.

Kalundborg Kommune har derfor søgt at vælge en vedligeholdelsesstand, der både er økonomisk billigst, idet den kun sjældent skal vedligeholdes, og svarer til den stand, som er nødvendig med den trafik, som grundejerne selv har oplyst der er på vejen.

Kalundborg Kommune skal, som ejer af en tilgrænsende ejendom til den private fællesvej, indgå i fordeling af udgifterne som en bidragspligtig grundejer efter måden, hvorpå ejendommene benyttes eller må forventes at blive benyttet, på tilsvarende måde som de øvrige ejere af tilgrænsende ejendomme skal indgå i vedligeholdelsen, jf. privatvejslovens § 51, stk. 1. Det faktum, at Kalundborg Kommune ejer vejen medfører i henhold til privatvejsloven ikke en vedligeholdelsesforpligtelse.

Hvis de vedligeholdelsesforpligtede grundejere ikke opfylder forpligtelsen efter § 44, bestemmer Kalundborg Kommune som vejmyndighed, i hvilket omfang og på hvilken måde en privat fællesvej med tilhørende afløb konkret skal vedligeholdes for at være i god og forsvarlig stand i forhold til færdselens art og omfang.

Kalundborg Kommune har som vejmyndighed fordelt vedligeholdelsesudgifterne i henhold til de vejberettigede brug af vejen således, at Kalundborg Kommune som grundejer betaler 4 søgen sommerhusgrund. Dette skyldes, at der er en del trafik til og fra Kommunens ejendom. Da den tunge trafik primært er til sommerhusene, og den gør markant mere skade end almindelig bilkørsel, er fordelingen rimelig.

Kalundborg Kommune gør gældende, at sagsøgerne ikke har løftet bevisbyrden for, at fordelingsnøglen ikke er korrekt udført i henhold til privatvejsloven.

Kalundborg Kommune skal derfor gøre gældende, at påbud om istandsættelse af 9. juni 2017 var både lovligt, gyldigt og "nødvendigt", hvorfor Kommunen skal frifindes.

..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Rette sagsøger

Vedrørende sagsøgeren N: Det er oplyst, at N ikke er ejer af en af de i sagen omhandlede ejendomme, der grænser op til S-vej. N har derfor ikke nogen retlig interesse i sagen, hvorfor sagen afvises for så vidt angår denne sagsøger, jf. retsplejelovens § 255, stk. 1.

Vedrørende de øvrige sagsøgere: Retten anser alle de øvrige sagsøgere for at have indklaget Kalundborg Kommunes afgørelse af 9. juni 2017 for Vejdirektoratet, idet de ved angivelse af adresse på klageskrivelsen var anført som medklagerere, og da Vejdirektoratet ved sin klagesagsbehandling ses at have accepteret denne angivelse af klagerne og lagt den til grund ved afgørelsen. Der er således ikke grundlag for at afvise sagen for så vidt angår nogen af de øvrige sagsøgere med denne begrundelse.

Ad sagsøgernes principale påstand

Rette sagsøgte

Vejdirektoratet har ved afgørelse af 16. januar 2018 uden begrænsninger efterprøvet Kalundborg Kommunes afgørelse af 9. juni 2017 om, at S-vej har status som en privat fællesvej, og det er derfor Vejdirektoratets afgørelse, der kan gøres til genstand for domstolsprøvelse.

Da Kalundborg Kommune således ikke er rette sagsøgte frifindes kommunen for sagsøgernes påstand om, at S-vej skal registreres som offentlig vej.

Ad sagsøgernes subsidiære påstand

Rette sagsøgte

Da søgsmålgrunden for sagsøgerne vedrørende denne del af påstanden er, at der eksisterer en privatretlig aftale med kommunen om vejvedligeholdelse og/eller en praksis om vejvedligeholdelse, som sagsøgerne kan støtte ret på, er Kalundborg Kommune rette sagsøgte for denne del af sagsøgernes påstande.

Vedligeholdelsespligt

Der fremgår ingen pligt til at vedligeholde vejen af det den 27. januar 1940 tinglyste skøde, og der er heller ikke fremlagt anden dokumentation for en skriftlig aftale herom.

Efter bevisførelsen, herunder navnlig vidneforklaringen fra Ole P. Nielsen, lægger retten imidlertid til grund, at Hvidebæk Kommune i årene frem til kommunesammenlægningen har vedligeholdt S-vej og har forestået alle udgifter hertil med den begrundelse, at vejens eksistens og vedligeholdelse var i almenhedens interesse grundet borgernes adgang til kyst og strand og på baggrund af grundens historik som donation til Store og Lille Fuglede Kommune med netop dette formål.

Retten finder, at Kalundborg Kommune må identificeres med Hvidebæk Kommune og tidligere Store og Lille Fuglede Kommune i denne sammenhæng.

Spørgsmålet er, om den ved bevisførelsen dokumenterede praksis for S-vejs vedligeholdelse må anses for at være af en sådan beskaffenhed, at kommunen herefter er afskåret fra at anvende lovens almindelige regler om vejvedligeholdelse for private fællesveje specifikt for S-vej.

Retten har ved vurderingen af sagen taget vejens særlige historik i betragtning. Således lægges det til grund, at Hvidebæk Kommune, der overtog grunden fra daværende Store og Lille Fuglede Kommune, vedligeholdte vejen til trods for, at vejen var beliggende i Gørlev Kommune. Hvidebæk Kommune har således i alle årene frem til kommunesammenlægningen reelt behandlet vejen som en kommunal vej, dog således at vedligeholdelsen blev foretaget på en situationsbestemt måde med materialerester fra kommunens øvrige vejprojekter. Hvidebæk Kommune og tidligere Store og Lille Fuglede Kommune har aldrig haft anledning til at overveje at optage vejen som kommunal vej, da kommunen ikke havde vejmyndighed over det område, hvor vejen var beliggende. Ved kommunesammenlægningen i 2007 var der efter bevisførelsen at dømme ingen, der tog stilling til videreførelsen af denne praksis for vedligeholdelsen af S-vej, blot må det konstateres, at vejens stand gradvis blev forringet i takt med, at ingen længere foretog vedligeholdelse heraf.

Retten finder efter en samlet vurdering, at det ligger i forholdets natur, at en praksis om situationsbestemt vejvedligeholdelse fra ældre tid, hvor vejbenyttelsen var af en anden og mere skånsom beskaffenhed, ikke ved sagens bedømmelse i dag kan være til hinder for, at kommunen nu som vejmyndighed påberåber sig at fordele udgifterne til vejens tidssvarende istandsættelse og vedligeholdelse efter nugældende lovgivning.

Det kan ikke føre til noget andet resultat, at kommunens afgørelse om fordelingen af udgifterne i lyset af vejens benyttelsen forekommer helt urimelig og med en utilstrækkelig begrundelse.

Retten frifinder derfor Kalundborg Kommune for påstanden om, at kommunen har pligt til at vedligeholde S-vej for egen regning.

Ad sagsøgernes mere subsidiaire påstand

Rette sagsøgte

Vejdirektoratet har ved afgørelse af 16. januar 2018 foretaget en prøvelse af, om kommunen har udøvet sit skøn inden for lovens rammer ved afgørelse af 9. juni 2017, om måden hvorpå S-vej skal istandsættes og fordelingen af udgifterne hertil. Vejdirektoratet har ikke haft nogen bemærkninger til kommunens afgørelse herom. Der har således været tale om en fuldstændig prøvelse af de retlige spørgsmål i sagen under udnyttelse af den lovpligtige rekurs efter lov om private fællesveje § 88.

Det er derfor Vejdirektoratets afgørelse, der kan gøres til genstand for domstolsprøvelse. Da Kalundborg Kommune således ikke er rette sagsøgte frifindes kommunen for sagsøgernes påstand om, at kommunen skal træffe ny afgørelse om måden, hvorpå vejen S-vej skal istandsættes og ny fordeling af udgifterne hertil.

Sagsomkostninger

Efter sagens udfald skal sagsøgerne in solidum betale sagsomkostninger til sagsøgte. Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 45.000 kr. Kalundborg Kommune er ikke momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

Sagen afvises for så vidt angår N.

Kalundborg Kommune frifindes for så vidt angår den del af sagen, som Vejdirektoratet har truffet afgørelse om.

Kalundborg Kommune frifindes for så vidt angår den del af sagen, hvor der er påstand om, at kommunen har pligt til at vedligeholde S-vej for egen regning.

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q og R skal in solidum til Kalundborg Kommune inden 14 dage betale sagsomkostninger med 45.000 kr.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

- at vejmyndigheden på vejsynet og i notatet fra vejsynet har redegjort for, at den vil vurdere vejretsspørgsmålet ud fra de faktiske forhold og dermed anse tilgrænsende ejendomme med adgang til vejen for vejberettigede.

Kommunen har lagt tit grund, at samtlige tilgrænsende ejendomme med vejret er sommerhuse, der benyttes på ensartet måde, idet ingen af sommerhusene efter vejmyndighedens oplysninger har tilladelse til helårsbenyttelse. Kommunens ejendom, matr.nr. 1, skiller sig dog ud ved at være ubebygget men til gengæld at være mål for langt den største del af færdslen på vejen — gæster som parkerer på kommunens ejendom for at besøge stranden.

Kommunen har vurderet, at strandgæsterne kører i personbiler, som der kan være 50-100 stykker af på dage med godt vejr, og har oplyst, at kommunens ejendom ikke er med i den kommunale renovationsordning, hvor der benyttes tunge køretøjer, som belaster vejen svarende til 1000 personbiler. Det fremgår af kommunens notat af 23. september 2016, at kommunens drift af ejendommen S-vej 16 sker ved klipning af græs ved toiletbygningen ca. hver 14. dag i vækstperioden og klipning af græs og beskæring af krat højst 3-4 gange om året, hvor maskinerne fragtes på en varevogn. Kørsel for rengøring af toilet sker i almindelig personbil.

Vejmyndigheden har på den baggrund vurderet, at kommunen som grundejer skal betale 4 gange så meget som en sommerhusgrund. Det svarer til, at kommunen skal betale 32% af udgifterne til vejens istandsættelse.

Vejdirektoratet har ingen bemærkninger til begrundelsen for kommunens vurdering, jf. privatvejslovens § 51, stk. 1, af, at måden, hvorpå kommunens ejendom benyttes, berettiger til et bidrag, der er 4 gange større end for et sommerhus. Vi må således lægge til grund, at der fra sommerhusgrundene i sommerhalvåret afhentes affald med tung lastbil, som slider langt mere på en vej end personbiler, og at tømning af toilettank såvel fra sommerhusene som fra kommunens ejendom sker på samme måde. Tung kørsel sker dermed primært til sommerhusene, mens der til gengæld er meget mere personbiltrafik til kommunens ejendom.

Myndighedsinhabilitet

Forvaltningslovens regler om inhabilitet vedrører ikke spørgsmålet om myndighedsinhabilitet, dvs. tilfælde, hvor myndigheden som sådan kan befinde sig i en interessekollision. Dette spørgsmål er ikke reguleret i nogen formel lov. Ifølge praksis på området kan en forvaltningsmyndighed være inhabil i forbindelse med behandlingen af en konkret sag.

Det forhold, at Kalundborg Kommune er såvel vejejer som vejmyndighed for den private fællesvej, gør dog ikke kommunen inhabil i forbindelse med behandling af en sag om istandsættelse af vejen.

Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at vejejerer efter privatvejslovens regler om istandsættelse af private fællesveje i by og bymæssigt område, herunder i sommerhusområde, ikke som vejejer har pligt til at sørge for, at holde den private fællesvej i god og forsvarlig stand. Dog har en vejejer pligt til at deltage i vedligeholdelsen, hvis vejejerens ejendom i øvrigt grænser til den private fællesvej og vejejerer har vejret til den private fællesvej. Det følger af privatvejslovens § 44.

Det forhold, at grundejerne har påberåbt sig, at kommunen er part i en aftale om, at kommunen skal sørge for at vedligeholde vejen på kommunens regning mener vi heller ikke kan føre til, at kommunen i den konkrete sag er inhabil.

Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at hverken grundejerne eller kommunen på baggrund af de foretagne undersøgelser, herunder samtale med tidligere borgmester for ejerkommunen, hidtil har kunnet fremlægge en skriftlig aftale eller nærmere oplysninger om mellem hvem, hvor og hvornår en aftale er indgået.

Endvidere har vi noteret os, at kommunen i hvert fald fra det tidspunkt hvor sagen om vejens istandsættelse som privat fællesvej blev behandlet på vejsyn var repræsenteret af 2 forskellige sagsbehandlere, der henholdsvis skulle varetage kommunens interesser som vejmyndighed og som ejer af den ejendom, vejen og strandgrunden ligger på. Også fordi kommunen under den reelle del af sagsbehandlingen om vejens istandsættelse har taget behørigt hensyn til at adskille sine roller som vejmyndighed og vejejer har vi ikke grund til at mene, at kommunen har været inhabil ved behandling af istandsættelsessagen efter privatvejsloven.

Vejdirektoratet må i den forbindelse henvise til, at vi som klagemyndighed kun kan tage stilling til retlige spørgsmål og da kun i sager, hvor en kommune har truffet afgørelse efter privatvejsloven. Det fremgår af privatvejslovens § 87, stk. 2. Og vi må lægge til grund, at grundejernes og kommunens dialog i de to år forud for kommunens afgørelsessag om istandsættelse af den private fællesvej har drejet sig om kommunens eventuelle aftaleretlige pligt som grundejer til at vedligeholde vejen for kommunens regning. Dette spørgsmål kan efter vores vurdering ikke i sig selv anses for en del af sagen om istandsættelse af den private fællesvej i henhold til privatvejsloven, men må derimod anses for en dialog om et privatretligt forhold om vejens vedligeholdelse uden for privatvejslovens regi. Da parternes dialog i de to år forud for kommunens afgørelsessag om istandsættelse af vejen i henhold til privatvejslovens regler ikke er et forhold Vejdirektoratet som klagemyndighed har kompetence til at behandle, kan vi heller ikke tage stilling til, om kommunen eller dens sagsbehandlere da har været inhabile.

Partshøringsbemærkninger

Du er ved e-mail af 15. januar 2018 fremkommet med partshøringsbemærkninger til Vejdirektoratets udkast til afgørelse.

Dine bemærkninger om vejens status giver os ikke anledning til at ændre vores udkast til afgørelse. Der er efter Vejdirektoratets vurdering

ingen holdepunkter for at antage, at vejen rettelig skal have status af kommunevej. Der er som beskrevet ovenfor tale om en privat fællesvej — såvel før som efter kommunalreformens ikrafttræden. Vejdirektoratet kan i øvrigt ikke tage stilling til, om det er rimeligt, at kommunen ikke længere vil betale alle udgifter til vejens vedligeholdelse.

Vejdirektoratet må lægge til grund, at tinglyst deklARATION af 23. juni 1938 om vejret fortsat er tinglyst, og vi er ikke enige i, at deklARATIONEN blev ændret ved skøde af 24. januar 1940. Det er derimod vores opfattelse, at der i skødet er henvist til den tinglyste deklARATION om vejret.

...

Dine bemærkninger, om at det er meget overraskende, at Vejdirektoratet ikke ønsker at behandle den del af klagen, som handler om, hvorvidt der foreligger en aftale med kommunen om udgiftsfordelingen, giver os ikke anledning til at ændre vores udkast til afgørelse. Vejdirektoratet kan som nævnt i afsnittet "Vores kompetence" tage stilling til, om en kommune har truffet en lovlige afgørelse efter vejlovgivningen, herunder privatvejsloven. Vejdirektoratet har dog som nævnt i afsnittet "Udgiftsfordeling i henhold til en aftale med kommunen?" ikke kompetence til at tage stilling til privatretlige aftaler. Dette skyldes, at kommunen ikke træffer en afgørelse efter privatvejsloven ved at opsiges eller ved ikke at anerkende en sådan aftale.

...

Vejdirektoratet kan ikke tage stilling til rimelighedsbetragtninger omkring udgiftsfordelingen, ligesom vi ikke kan tage stilling til forløbet og dialogen mellem kommunen og de øvrige grundejere i årene forud for kommunens afgørelse. Hvis I grundejere mener, at kommunen på baggrund af kommunens manglende overholdelse af en aftale er ansvarlig for vejens nuværende tilstand, må I rette et erstatningskrav mod kommunen. Ved fortsat uenighed med kommunen er det kun domstolene, der kan tage stilling til kommunens erstatningsansvar.

...

Du har også henvist til privatvejslovens § 49, stk. 3, om at kommunen betaler forbedringer på en privat fællesvej, hvis kommunen kræver sådanne forbedringer af hensyn til den almene færdsel på vejen. Vejdirektoratet kan hertil oplyse, at færdsel til og fra kommunens ejendom Fyrrehegnet 16 er vejberettiget færdsel og dermed ikke almenhedens (offentlighedens) færdsel. Heller ikke disse bemærkninger giver os anledning til at ændre vores udkast til afgørelse.

...

Prøvelse ved domstolen (Søgsmålsvejledning)

Hvis du ønsker, at domstolene skal tage stilling til kommunens afgørelse eller til vores afgørelse i klagesagen, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder efter modtagelsen af denne afgørelse, jf. privatvejslovens § 88 a."

Forklaringer

A og Anne Marie Pedersen har afgivet supplerende forklaringer. A har forklaret bl.a., at det rettelig var ham, der undersøgte sognerådsprotokollen.

Kalundborg Kommune har vedligeholdt S-vej i hvert fald siden 1985, da hans forældre købte sommerhus på vejen. I hans ejertid af sommerhuset fra 2004 og indtil 2011 foretog kommunen af sig selv en gang årligt partielle reparationer af vejen uden at opkræve betaling herfor. Efter kommunens brev af 22. juni 2011 om beklagelse af den manglende vedligeholdelse af S-vej foretog kommunen reparation af den del af vejen, som var hårdest medtaget, hvilket var vejens østlige ende ud mod U-vej, hvor der blev drænet og lagt ny asfalt, uden at der blev opkrævet betaling herfor. Kommunen har ikke før denne sag taget kontakt til grundejerne angående vejens vedligeholdelse og betalingen herfor.

I april 2018 ophørte kommunen med at afhente affald på S-vej grundet vejens dårlige stand, og kommunen gav herefter grundejerne besked om i forbindelse med afhentning af affald at placere dette for enden af vejen ved U-vej. Toiletbygningen på kommunens grund er åben i perioden maj til september, og affaldsstativet placeret ved siden heraf bliver tømt hele året og i sommerperioden en gang om ugen.

Han er talsmand for grundejerne på S-vej i forbindelse med spørgsmålet om vedligeholdelse af vejen, og det er derfor ham, der har forestået korrespondancen med advokater mv. I februar 2021 blev han kontaktet af en grundejer, som var blevet opmærksom på, at der var opsat trafiktælling på S-vej. Det overraskede ham, at det var kommunen, der havde iværksat trafiktællingen, da kommunen tidligere havde afvist at foretage en sådan. Som opfølgning på trafiktællingen forhørte han sig hos grundejerne om deres brug af vejen, og det viste, at grundejernes kørsel på vejen i perioden med trafiktælling alene udgjorde 28 procent af det samlede antal kørsler. Han vil anslå, at i sommerperioden kan mere end 90 pct. af kørslen på S-vej henføres til folk, som parkerer deres bil på vejen for at bade, surfe, fiske, gå ture, lufte hunde m.m.

Anne Marie Pedersen har forklaret bl.a., at kommunen som vejmyndighed rettelig alene kan træffe afgørelse om aktuel vedligeholdelse af private fællesveje, men ikke afgørelse om fremtidig vedligeholdelse af sådanne veje.

Brevet af 22. juni 2011 til A fra Kalundborg Kommune er skrevet af en person fra en anden afdeling end den, hun er placeret i, og hun kender derfor ikke til baggrunden herfor, men kommunen har i et vejsynsnotat fra

november 2016 anført, at brevet efter kommunens opfattelse ikke dokumenterer, at kommunen fast har varetaget vedligeholdelsen af S-vej.

Det beroede på en intern misforståelse i kommunen, at trafiktællingen på S-vej blev iværksat, og trafiktællingen er ikke anvendt i sagsbehandlingen. Forud for udstedelsen af påbuddet den 9. juni 2017 om istandsættelse af S-vej overvejede kommunen, om S-vej burde opklassificeres til offentlig vej. Ved vurderingen heraf indgår navnlig vejens betydning for den almindelige færdsel, herunder om vejen overvejende anvendes til færdsel, der ikke har ærinde til ejendomme ved vejen. Da S-vej ikke har gennemgående motorkørende trafik, har kommunen således vurderet, at den ikke burde opklassificeres til offentlig vej.

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

Landsrettens begrundelse og resultat

I 1940 erhvervede Store og Lille Fuglede Kommune skøde på ejendommene matr.nr. 1 og 2, Bjerge by, Svallerup sogn, hvorpå der to år forinden var tinglyst en deklaration om, at der altid skulle gå en 6 alen bred vej langs matriklernes sydlige skel til fordel for de nævnte matrikler og alle fremtidige parceller heraf, idet den til matr.nr. 1 tilhørende strandbred altid skulle ligge til fri og uhindret færdsel og badning for alle ejere af de pågældende matrikler og parceller heraf. Store og Lille Fuglede Kommune har siden 2007 været en del af Kalundborg Kommune.

Den 9. juni 2017 traf Kalundborg Kommune afgørelse om, at bidragspligtige grundejere på V-vej og S-vej skulle foranledige nærmere angivne påbudte istandsættelsesarbejder af den private fællesvej S-vej udført. Afgørelsen indeholdt bl.a. en stillingtagen til S-vejs vejstatus og en nærmere begrundelse for valget af istandsættelsesarbejder samt en bestemmelse om fordeling af istandsættelsesudgifterne mellem ejerne af de tilgrænsende ejendomme med vejret. De bidragspligtige grundejere påklagede kommunens afgørelse til Vejdirektoratet, der den 16. januar 2018 stadfæstede afgørelsen.

Sagen angår, om S-vej er en offentlig vej eller en privat fællesvej. Er vejen en privat fællesvej, angår sagen endvidere, om Kalundborg Kommune som nuværende ejer af vejen har pligt til at afholde samtlige udgifter til dennes vedligeholdelse, og hvis ikke om kommunen kan pålægges at træffe ny afgørelse om karakteren af istandsættelsesarbejderne og om fordelingen af udgifterne hertil. Indledningsvis angår sagen, om Kalundborg Kommune er rette sagsøgte i forhold til den principale anerkendelsespåstand om, at S-vej er en offentlig vej,

og til den mere subsidiære påstand om, at kommunen skal træffe ny afgørelse om istandsættelsesarbejderne og om fordelingen af udgifterne hertil.

Appellanternes principale og mere subsidiære påstande

Kalundborg Kommunes afgørelse om S-vejs status som privat fællesvej og om påbudte istandsættelsesarbejder samt udgiftsfordelingen i forbindelse hermed er efterprøvet af Vejdirektoratet. Det er derfor direktoratets afgørelse, der er genstand for domstolsprøvelse vedrørende den principale påstand om, at S-vej skal registreres som offentlig vej, og den mere subsidiære påstand om, at kommunen skal træffe fornyet afgørelse om istandsættelsesarbejder og udgiftsfordeling i forbindelse hermed. Med denne begrundelse tiltræder landsretten, at Kalundborg Kommune frifindes for appellanternes principale og mere subsidiære påstande.

Vedligeholdelsespligten af S-vej som privat fællesvej

Efter lov om private fællesveje § 44 skal ejerne af ejendomme, der grænser til en privat fællesvej, og som har vejret hertil, holde vejen i god og forsvarlig stand i forhold til færdsdens art og omfang.

Det er således ejerne af ejendomme, der grænser op til den private fællesvej S-vej, og som har vejret hertil, der som udgangspunkt skal afholde udgifterne til vejens vedligeholdelse. Landsretten finder det ikke godtgjort, at Kalundborg Kommune aftaleretligt har forpligtet sig til at afholde samtlige fremtidige udgifter til vedligeholdelse af S-vej, og den omstændighed, at skiftende kommuner gennem årene lejlighedsvis har vedligeholdt vejen med partielle reparationer, bevirker ikke, at der hermed er skabt en forpligtelse for Kalundborg Kommune til at afholde samtlige fremtidige udgifter til vejens vedligeholdelse. Landsretten tiltræder derfor, at Kalundborg Kommune frifindes for appellanternes subsidiære påstand.

Konklusion

Landsretten stadfæster byrettens dom.

Sagsomkostninger

Efter sagens udfald skal appellanterne i sagsomkostninger for landsretten in solidum betale 35.000 kr. til Kalundborg Kommune til dækning af udgifter til advokatbistand inkl. moms. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet til advokatbistand taget hensyn til sagens omfang, forløb og hovedforhandlingens varighed.

THI KENDES FOR RET:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal A, B, D, C, E, I, F, H, J, G, L, O, P, M, K, R og Q in solidum inden 14 dage betale 35.000 kr. til Kalundborg Kommune. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

RETTE I HOLBÆK DOM

afsagt den 20. december 2019

Sag BS-25081/2018-HBK

A,

B,

C,

D,

E,

F,

G,

H,

I,

J,

K,

L,

M,

N,

O,

P,

Q og

R

(alle ved advokat Bjørn Schmidt Jensen)

mod

Kalundborg Kommune

(advokat Louise Heilberg)

Denne afgørelse er truffet af kst. dommer Sune Dalgaard-Nielsen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen, der er anlagt den 11. juli 2018, vedrører materielt spørgsmålet om vedligeholdelse af og status for vejen S-vej nu beliggende i Kalundborg Kommune. Sagen vedrører endvidere ad formaliteten spørgsmål om rette sagsøger(e) og sagsøgte.

Sagsøgerne, A, B, C, D, E, FG, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q og R har endeligt fremsat følgende påstande:

Principalt: Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at vejen S-vej skal registreres som offentlig vej.

Subsidiært: Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at sagsøgte har pligt til at vedligeholde vejen S-vej for egen regning.

Mere subsidiært: Sagsøgte tilpligtes at træffe ny afgørelse om måden, hvorpå vejen S-vej skal istandsættes og ny fordeling af udgifterne hertil.

Sagsøgte, Kalundborg Kommune, har overfor sagsøgernes principale og subsidiære påstand påstået: Principalt afvisning, subsidiært frifindelse.

Overfor sagsøgeren N's mere subsidiære påstand har sagsøgte påstået afvisning, subsidiært frifindelse.

Overfor sagsøgerne A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, O, P, Q og R's mere subsidiære påstand har sagsøgte påstået frifindelse.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Det fremgår af sagen, at Kalundborg Kommune ved påbud af 9. juni 2017 har truffet afgørelse om istandsættelse af "den private fællesvej S-vej". Afgørelsen er vedlagt dommen og indgår i den som et bilag. Afgørelsen er stilet til A, men parterne har oplyst, at der foreligger ligelydende afgørelse vedrørende de

øvrige sagsøgere, der er ejere af sommerhuse ud til S-vej.

Vejdirektoratet opretholdt ved afgørelse af 16. januar 2018 kommunens afgørelse. Vejdirektoratets afgørelse er vedlagt dommen og indgår i den som et bilag.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af Ole P. Nielsen, T, Anne Marie Pedersen, A og Q.

Ole P. Nielsen har forklaret, at han er 77 år gammel. Han er født i Jerslev og bor der i dag, hvilket er ca. 10 km fra S-vej. Han har været medlem af kommunalbestyrelsen i Hvidebæk Kommune fra 1974 – 1997 og fra 2001 – 2010, dog hed det Kalundborg Kommune efter kommunesammenlægningen i 2007. Han var borgmester fra 1986 og 12 år frem. Han har været kulturrådsformand fra 1976. Han kender temmelig godt til S-vej, fordi det som kommunens strandområde var en del af kulturområdet.

En tidligere sognerådsformand havde foræret grunden til Hvidebæk Kommune med henblik på, at det skulle stå til rådighed for kommunens borgere. I 1970'erne satte de et skilt op ved grunden, hvor der stod: "Hvidebæk Kommunes Strand". De satte også et toilet op på grunden og vedligeholdte området med klipning og vejvedligeholdelse. Det skete uden et egentligt budget. De vedligeholdte den simple vej efter behov. Det var deres vejformand, der havde ansvaret for det. Når de lappede vej et andet sted, kørte de ud og reparerede S-vej også. De skrællede og af en gang om året for at forhindre hjulspor i at opstå. De har også lagt asfalt i hjulsporene, når de havde asfalt til over fra andre vejprojekter. Det var ikke noget, der blev projekteret som sådan. Han husker ikke, om kommunen vedligeholdte vejen fra 2007, men fra 1976 og i hans borgmestertid fra 1986 og frem vedligeholdte kommunen vejen. Det har ikke været diskuteret i kommunalbestyrelsen at inddrage nabogrundene i vejvedligeholdelsen.

Der er tale om en fin børnevenlig strand, som menigmand skulle have adgang til. Da giveren, Jens Jørgen Jørgensen, gav grunden til kommunen, lå det i kortene, at kommunen skulle vedligeholde vejen. Dengang var det primært cykelgæster, der besøgte stranden via grunden.

Skiltet, der stod ved grunden, er i dag fjernet. Måske fordi der stod Hvidebæk Kommunen på det.

Vidnet vil mene, at det ville være naturligt, hvis vejvedligeholdelsen fortsatte også efter 2007. Borgerne i kommunen benyttede i høj grad området og vejen, og kommunen høstede megen anerkendelse for det dejlige område.

S-vej var beliggende i den daværende Gørlev Kommune. Det var vidnet, der foranledigede, at skiltet med "Hvidebæk Kommunes Strand" blev sat op. Hvidebæk Kommunen lå ikke selv ud til vandet. De skrev i Moestrups vejviser, at de havde området. Der var også nævnt et andet område, "Strandlyst", som de havde. Gørlev Kommunen og en anden kommune havde også et fælles strandområde, som de annoncerede med. Hvidebæk Kommunes interesse i det var, at borgerne skulle have adgang til strand uden at have et sommerhus. Det var almenhedens interesse.

Skiltet med "Hvidebæk Kommunes Strand" stod vendt ud mod U-vej, måske 10-20 meter inde på grunden. Der ligger 2-3 huse foran arealet ud mod stranden. De lå der også ved overdragelsen. Han husker ikke, om vejarealet var særskilt registreret. Den er nok opstået af sig selv, og så har de vedligeholdt den.

U har forklaret, at han er 55 år. Han er søn af F. Han ejer en del af S-vej 25. Tidligere lå der et hus på grunden, der var bygget af hans farfar for 80 år siden. Han er kommet på stedet i al sin tid, idet de har brugt det som søndagsudflugtsmål. Der har altid stået et offentligt toilet på kommunens areal. Der stod et skilt med Hvidebæks offentlige strand. Det var kendt som en offentlig parkeringsplads, og det var i brug som sådan hele året rundt. I dag er der vist ingen skilte. Det blev vist taget ned ved kommunesammenlægningen.

Der er godt fyldt op med biler på grunden. Om sommeren holder de helt ned til U-vej. Om vinteren holder der altid 3-5 biler med hundeluffere og lystfiskere og lignende.

Vejen er en grusvej, men på et tidspunkt blev der lagt asfalt på i forskellige etaper, når kommunen havde noget asfalt til overs. De har altid opfattet det som en offentlig vej.

I perioder, hvor kommunens toilet var uden virkning, kom strandgæsterne og ville låne hans farfars toilet.

Den lokale turistguide/vejviser omtaler området og nævner blandt andet det fortrinlige fiskevand. Det er vist nok den gældende fra i år. Han så det første gang i vejviseren for 3-4 år siden.

I gamle dage var det tørklosetter på grunden, og kommunen lukkede af for vandet om vinteren, da det ikke var frostsikkert. Skraldestativerne blev også taget ned om vinteren af kommunen.

Anne Marie Pedersen har forklaret, at hun er ansat hos Kalundborg Kommune med ansvarsområde for blandt andet private fællesveje. Hun har været sagsbehandler på denne sag siden kommunesammenlægningen. Før det sad hun med samme ansvarsområde i Gørlev Kommune igennem 25 år.

S-vej er ikke klassificeret som offentlig vej. Den er i dårlig stand med sporkørsel. De modtager en del klager fra bilister, der kører undervognen mod midten af vejen. Der er tale om en privat fællesvej i byområde, som skal vurderes efter vejlovens § 51 efter benyttelsen.

Alle de tilstødende ejendomme, bortset fra kommunens ejendom, er sommerhusgrunde uden tilladelse til helårsbeboelse. De har hver fået pålagt at betale samme andel til vejens istandsættelse, dog har ejendommene med vejret til mere end en vej fået reduceret deres andel. I kommunens første udkast til afgørelse skulle kommunen betale 3 andele, men i den endelige afgørelse har de forhøjet det til 4 andele, hvilket svarer til ca. en tredjedel af den samlede udgift.

Kommunens brug af vejen stammer fra strandgæsternes færdsel. Kommunens ejendomsafdeling står for vedligehold af toiletterne på kommunens grund. De står selv for at hente affald, og det foregår i en lille bil. Vejens øvrige beboere er derimod omfattet af en renovationsordning, hvor der sker affaldsafhentning med en tung bil. Hver kørsel med tung bil svarer til kørsel med 1.000 personbiler. Der er ikke inddraget oplysninger om vedligeholdelsen af toiletter i kommunens afgørelse.

Der er ikke kloakeret på kommunens ejendom. Hun ved ikke, om der er en samletank eller andet. Kommunen har en tømningsordning for samletanke.

Hun har ikke fundet sager vedrørende S-vej i kommunens arkiver. Det ville undre hende, hvis der var nogen sager, som hun ikke kender til. Hun går ud fra, at det er Hvidebæk Kommune, der har afholdt udgiften til toiletbygningen, da det var Hvidebæk Kommunes ejendom. Det er ikke usædvanligt, at der er offentligt tilgængelige strandarealer på private fællesveje. De har som sagt ikke fundet nogen sager på S-vej i arkiverne, og de har været i begge kommuners arkiver. De fandt ikke noget vejregister, der gik så langt tilbage, men de fandt fire forskellige kort med angivelser af, hvilket veje der var kommunale, og hvilke der var private, og på ingen af disse kort var S-vej anført som kommunal vej.

Hvidebæk Kommune kunne ikke beslutte, at S-vej skulle være offentlig vej, da den var beliggende i Gørlev Kommune. Hun har ikke kendskab til, at Hvidebæk Kommune har vedligeholdt vejen. Hvis vejen var offentlig, skulle Gørlev Kommune betale for dens vedligeholdelse.

De fik henvendelse om vejens dårlige tilstand fra så tidligt som 2011. Et par af sagsøgerne henvendte sig, også vedrørende beskæringer. Der var også henvendelser fra andre end grundejerne ved S-vej. Det var henvendelser fra nogle af dem med adresse på V-vej. Hun har også talt med en renovationsmedarbejder. Han har ikke indgivet en klage, om end han sagde noget i retning af; "men du kan få én nu".

Kommunen har to roller i relation til S-vej. Dels er de ejere af grunden, og dels har de en myndighedsopgave som vejmyndighed. Hendes rolle er som vejmyndighed, og hun skelner ikke mellem, om det er private eller kommunen, der er ejer. Det er Peter Thomassen, der har repræsenteret kommunen som ejer.

Normalt tager man ikke overvejelser om den fremtidige vejvedligeholdelse i betragtning, men man kan godt. Peter Thomassen har ikke haft bemærkninger hertil.

Vidnet har forespurgt deres entreprenørvirksomhed, og de kunne ikke se, at Kalundborg Kommune har afholdt udgifter til vedligeholdelse af vejen. Der har ikke været sendt breve fra vejmyndigheden til beboerne om vejvedligeholdelse, hende bekendt.

Hun har læst de klager, hun har behandlet. Brev af 22. juni 2011 siger hende ikke noget.

I kommuneplanerne er området udlagt til rekreativt område. Det er ikke kommunen, der udarbejder turistguide for området, og kommunen har ikke ansvar for indholdet heraf. Martin Damm er borgmester i Kalundborg Kommune.

Indtil kommunesammenlægningen var der et skilt ved området om, at det var Hvidebæk Kommunes strand, men det er blevet fjernet ved kommunesammenlægningen.

S-vej er eneste vejadgang for flere af sommerhusene.

A har forklaret, at han forældre i 1985 købte sommerhus på S-vej. Han var 20 år på daværende tidspunkt. Forældrene fik ved købet at vide, at S-vej var en kommunal vej, som blev vedligeholdt af kommunen. I 2004 købte han sommerhuset med sin søster. Han er kommet på stedet igennem 35 år. Han bruger det i ferier og i weekender med mellemrum.

Det fungerede stille og roligt med vedligeholdelsen af vejen. Hans far ringede måske til Hvidebæk Kommunes vejafdeling, hvis der var et hul, og så kom de og lavede det. Vejen er sidst blevet vedligeholdt i 2011, hvor de tog fat i kommunens medarbejder, Henrik Kubel. De fik brev herom den 22. juni 2011. I bre-

vet står der, at Kalundborg Kommune vil udføre vedligeholdelsen hurtigst muligt. Det var en lidt større omgang.

Området holdes i øvrigt af kommunen med almindelig pleje og rengøring af de offentlige toiletter. Der kommer renovationsfolk og tømmer skraldespandene derude.

Området har været et yndet strandområde, og det kan være helt fyldt op på gode sommerdage. Der kommer også mange andre friluftsmennesker på alle tider af året.

Efter nogle år, omkring 2014-2016, blev vejen dårligere. Han forsøgte at kontakte Henrik Kubel, men han fik at vide, at han ikke længere arbejder i kommunen. Han blev i stedet henvist til Anne-Marie Pedersen. Han rykkede hende flere gange for at få kommunen til at gøre noget. Hun optrådte både som ejer af grunden og med myndighedskasket på.

Alle gamle mennesker har altid fortalt det samme, nemlig at kommunen skulle vedligeholde S-vej. De undersøgte sognerådsprotokollen. Han fik adgang til protokollatet, hvor der stod pr. 19. december 1939, at skødet blev fremløst og underskrevet. De har bedt om aktindsigt hos kommunen, men er blevet nægtet det.

Kommunen har promoveret området. Det er nævnt i turistguider i alle årene frem til 2017, og det er skrevet af Kalundborg Kommunes borgmester, Martin Damm. Området er anført som kommunal parkering i Moestrups vejviser og på Kraks. I kommuneplanen for 2005-2016 og for 2013-2023 udlægges området til offentlige rekreative formål.

Han klagede over kommunens afgørelse til Vejdirektoratet på vegne af en gruppe lodsejere. De stod som en gruppe. Der var en præcis angivelse heraf i klagen.

Kommunens grund og vejen har samme matrikelnummer. Matriklen fortsætter fordi de tre sommerhuse, der ligger yderst mod stranden, og fortsætter helt ud til stranden.

Q har forklaret, at han er kommet på S-vej siden begyndelsen af 80'erne. Han købte i 2004 et sommerhus beliggende ud til V-vej og S-vej. I 2011 påtog de sig vedligeholdelse af V-vej. De var 24 huse om at dele udgiften, heraf 6 med helårsstatus.

Deres vej er V-vej. Deres hus ligger på det smalle stykke mellem S-vej og V-vej. De har et hegn med låge i ud til S-vej. De bruger sommerhuset hver anden weekend og i sommerferien. Det lejes ikke ud.

Han har haft ringet til Kalundborg Kommune og talt med Anne Marie Pedersen om V-vej. Dengang fik han én besked, men ved vejsynet om S-vej var beskeden lige pludselig en anden.

V-vej er en velvedligeholdt grusvej. De betaler få hundrede kroner for 2 års vedligeholdelse for hvert hus. Den bliver skrabet 4 gange om året.

På S-vej er der 6 huse, der har renovationskørsel. De har indhentet en pris på 25.000 kr. plus moms for istandsættelse med grus af S-vej og 6.000 kr. for vedligeholdelse.

Han var med i klagen til Vejdirektoratet og har fulgt sagen tæt.

Parternes synspunkter

Sagsøgerne har i deres påstandsdokument anført følgende:

" ...

Anbringender:

Til støtte for de nedlagte påstande gøres det i relation til spørgsmålet om klage, søgsmålsfrist og kompetence gældende,

at sagsøgerne har påklaget den af sagsøgte truffe afgørelse,

at Vejdirektoratet ikke har kompetence til at behandle de af sagsøgerne rejste påstande,

Herudover gøres det til støtte for de nedlagte påstande gældende,

at sagsøgte i 1940 (daværende Store og Lille Fuglede kommune) modt- og arealet, herunder strandareal, vederlagsfrit,

at overdragelsen skete mhp. at stille arealet til fri rådighed for offentligheden og samtidig for egen regning vedligeholde den offentlige strandgrund og vejen S-vej.

at overdragelsen skete på vilkår, at Store og Lille Fuglede kommune skulle forestå og bekoste vedligeholdelse af både strand og vej,

at Store og Lille Fuglede kommune (fra 1970 Hvidebæk kommune og fra 2008 Kalundborg kommune) igennem alle årene har efterlevet aftalens vilkår ved at vedligeholde vejen uden omkostninger for tilstødende grundejere,

at Store og Lille Fuglede kommune (fra 1970 Hvidebæk kommune og fra 2008 Kalundborg kommune) har promoveret strandgrunden og i

1996 opført et offentligt toilet samt opstillet affaldsstativ på strandgrunden,

at Store og Lille Fuglede kommune (fra 1970 Hvidebæk kommune og fra 2008 Kalundborg kommune) på intet tidspunkt i mere end 70 år har inddraget eller orienteret de private grundejere, der ejer faste ejendomme grænsende op til vejen, om vejens vedligeholdelse eller istandsættelse

at Store og Lille Fuglede kommune (fra 1970 Hvidebæk kommune og fra 2008 Kalundborg kommune) på intet tidspunkt i mere end 70 år har indikeret eller tilkendegivet, at det var vejejerens og vejmyndighedens opfattelse, at de private grundejere var forpligtede til at deltage i betaling for istandsættelse eller vedligeholdelse af vejen,

at den tidligere borgmester i Hvidebæk kommune, Ole P. Nielsen, ved mail af 19. februar 2017 har bekræftet, at vejen udelukkende blev vedligeholdt af Hvidebæk kommune og bekræftet, at vejen var et "rent kommunalt anliggende",

at den tidligere borgmester i Hvidebæk kommune, Ole P. Nielsen, ved mail af 6 juli 2017 har bekræftet, at såvel han som Hvidebæk kommune anså Hvidebæk kommune for at have det fulde ansvar for og pligt til at vedligeholde vejen S-vej samt kommunens offentlige strandgrund,

at Hans Jørgen Jensen, der er søn af sognerådsformand Jens Jørgen Jensen, der i 1939 skænkede arealerne til Store og Lille Fuglede kommune, har bekræftet, at hans far skænkede arealet til Store og Lille Fuglede kommune mod at sagsomkostninger m.v. blev dækket og, at "Kommunen overtog ved overdragelsen vedligeholdelsen af området inkl. vejen, som var en del af arealet",

at det overdragne areal i form af strandgrunden i 1940 efter aftale med overdrageren blev udlagt som offentlig strandgrund i sognerådets protokol af 19. december 1939,

at vejen S-vej reelt var at betragte som en offentlig vej, men på grund af formelle forhold ikke kunne registreres som sådan, da ejerkommunen ikke var beliggenhedskommune (daværende Gørlev kommune),

at det beror på en fejl / forglemmelse at S-vejs status ikke blev registreret korrekt som offentlig vej i 2008 i forbindelse med kommunalreformen, idet der først på dette tidspunkt var tale om, at ejer- og beliggenhedskommune var ens,

at vejejerens, som offentlig myndighed, har udviklet området og vejen og uden høring af de vejberettigede, at lægge asfalt i køresporene på vejen (formentlig sidst i 1960'erne eller i 1970'erne).

at asfaltbelægning på en sommerhusvej, der alene skal anvendes som adgangsvej for 6 private lodsejere er uhørt (medmindre vejen skal optage stor offentlige trafik),

at Bjerge Sydstrands sommerhusgrunde med ca. 25 huse på hver vej alle betjenes af 31 veje som alle er grusbelagte, bortset fra S-vej,

at det i Kommuneplan 2005-2016 (s. 50) hedder at "Underområderne OF4, OF5, OF6, OF7 og OF10 udlægges til offentlige friarealer med tilhørende beplantning, P-pladser og toilet bygninger", hvilket omfatter den pågældende strandgrund og vej (under område OF4).

at det i kommunens plan angives "at der sikres offentligheden adgang til strandene, evt. ved offentlig erhvervelse af arealer, udlæg af veje, stier og parkeringsarealer".

at tilsvarende anvendelse omtale er anført i Kommuneplan 2013-2023 om område G4.R04, der omfatter den pågældende strandgrund og vej.

at den i sagen omhandlede strandgrund – og dermed den i sagen omhandlede vej - optræder som offentligt område / parkeringsplads i Kalundborg kommunes turistmateriale, fx i 2012 og i 2017 udgaven af "Turistguide Kalundborg Syd", hvor det samtidig angives, at der er parkering på S-vej samt offentligt toilet,

at den i sagen omhandlede strandgrund – og dermed den i sagen omhandlede vej - optræder på kortmateriale som parkeringsplads og dermed offentlig strandgrund i f.eks. Mostrups vejviser for Kalundborg kommune 2012 (side 149) samt på online kort fra fx krak.dk (skærmpoint fra 10. januar 2017).

at de offentligt ejede vejarealer også anvendes til parkering,

at vejejen (dengang Hvidebæk kommune) i 1995 etablerede et offentligt toilet på strandgrunden,

at den offentlige strandgrund og vejen fortsat er optaget som offentligt område i kommuneplaner, præsenteres i turistguider, strandgrunden er udstyret med offentligt toilet, offentligt affaldsstativ,

at den offentlige strandgrund og vejen fortsat bruges som offentlig af beboere i kommunen, turister, beboere i det store sommerhusområde,

at S-vej vejbetjener den offentlige strandgrund samt kun 6 private grundejere, som har indkørsel til S-vej,

at den offentlige (uvedkommende) trafik svinger fra 5-10 køretøjer pr. dag udenfor badesæsonen og op til 100-120 køretøjer i badesæsonen,

at vedkommende trafik til og fra de 6 private grunde som anvender S-vej som adgangsvej er meget begrænset og omfatter færdsel i 2-3 uger om sommeren og ellers nogle få ekstragange pr. år i forbindelse med tilsyn af sommerhusene,

at vejejerer selv anvender vejen regelmæssigt i forbindelse med almindelig pleje af strandgrunden, herunder med store maskiner, traktorer og lastbiler i forbindelse med f.eks. græsklipning, vedligeholdelse, beskæring af bevoksning og regelmæssig tømning af samletanken til det offentlige toilet, tømning af affaldsstativer mv.,

at det er udokumenteret at en asfaltvej er billigere end en grusvej,

at istandsættelse og vedligeholdelse af asfaltvej er væsentlig dyrere end tilsvarende veje i området,

at alene vejejerer og dermed vejmyndigheden har interesse i og ønske om en ny asfaltvej, idet denne alene tilgodeser offentlighedens brug af vejen (almen færdsel) som adgangsvej til en offentlig strandgrund.

at sagsøgerne ikke er forpligtet til at bære omkostningerne for opfyldelse af vejejerens og dermed vejmyndighedens ønsker,

..."

Kalundborg Kommune har i sit påstandsdokument anført følgende:

"...

2. Anbringender

2.1 Om sagens genstand

Denne sag vedrører spørgsmålet om, hvorvidt vejen "S-vej" er en offentlig vej eller en privat fællesvej og dermed, hvem der skal afholde udgifterne til vedligeholdelse af vejen. Dernæst vedrører sagen hvorvidt Kalundborg Kommune har påtaget sig det fulde økonomiske ansvar for at vedligeholde vejen. Derudover vedrører den spørgsmålet om, hvorvidt Kalundborg Kommunes istandsættelseskrav i påbud af 9. juni 2017 var "nødvendigt" samt endelig, om den i påbuddet anførte fordelingsnøgle er korrekt.

...

2.3 Formalitetsindsigelser

2.3.1 Rette sagsøgte

Til støtte for de nedlagte påstande om afvisning bemærkes, at Kalundborg Kommunes sag har været indbragt for Vejdirektoratet efter reglerne om tvungen rekurs i privatvejslovens § 87, stk. 2. Sagsøgernes principale og subsidiære påstande omfatter begge stillingtagen til retlige spørgsmål, der er blevet prøvet fuldt ud af Vejdirektoratet. Rette sagsøgte til disse spørgsmål er derfor Vejdirektoratet og ikke Kalundborg Kommune, hvorfor påstandene må afvises.

2.3.2 Rette sagsøger

Til støtte for afvisningspåstandene gøres det videre gældende, at sagsøgeren N ifølge den digitale tingbog ikke er ejer af en af de i sagen omhandlede ejendomme, hvilket sagsøgerne har tiltrådt i replikken. Sagsøgte gør derfor gældende, at N ikke har en retlig interesse i nærværende sag, og således ikke er rette sagsøger, jf. retsplejelovens § 255, stk. 1.

I relation til de øvrige sagsøgere bemærkes, at det fremgår af privatvejslovens § 88, at klager over en afgørelse efter privatvejsloven alene kan indbringes for domstolene, når den administrative rekursmulighed er udtømt (tvungen administrativ rekurs), for så vidt angår de spørgsmål, der kan prøves af Vejdirektoratet, jf. pkt. 2.1.1.

Sagsøgerne består af i alt 18 fysiske personer, men kun få af de fysiske personer har haft indbragt sagsøgtes afgørelse for Vejdirektoratet. Det gøres derfor gældende, at for så vidt angår sagsøgerne C, D, G, H, I, J, K, L, M, O, P, Q og R, der ikke har indbragt sagen for Vejdirektoratet, skal der ske afvisning af sagen, jf. retsplejelovens § 255, stk.1, jf. privatvejslovens § 88.

Herefter er det alene A, B~ E og F, som er ejere af S-vej 18 og ejere af S-vej 23 og 25, der kan indbringe de dele, der er omfattet af Vejdirektoratets kompetence som klagemyndighed, for domstolene, idet de har udnyttet den administrative rekurs, hvorfor afvisningspåstanden på grund af rette sagsøger ikke omfatter dem.

2.4 Materielle indsigelser

2.4.1 Vejens status

Spørgsmålet om vejens status er prøvet af Vejdirektoratet, der - som fremlagt i bilag 7 - har konkluderet, at der er tale om en privat fællesvej.

Den tinglyste deklaration af 23. juni 1938 indeholder kun en fastlæggelse af vejen, en ret for beboerne af matr.nr. 116b og 138, og efterfølgende parceller til at færdes på vejen (en vejret), samt ret til uhindret badning fra stranden. Deklarationen indeholder ingen bemærkninger om fremtidig vedligeholdelse af vejen. Kommunen overtog først ejendommen ved skøde af 27. januar 1940, og vejen kan derfor rent praktisk ikke være anlagt som offentlig vej, idet ingen af parterne på anlægstidspunktet var offentlige. Endvidere var der på overtagelsestidspunktet ikke overensstemmelse mellem den kommune, der fik vejen, og vejmyndigheden.

For at en vej skal være offentlig, skal den enten have været optaget på vejregisteret inden 1. april 1972, jf. den tidligere vejbestyrelseslovs § 8, ellers skal vejmyndigheden (eller vejbestyrelsen) efterfølgende have optaget vejen som offentlig vej, jf. vejlovens § 15.

Da ingen af dele er tilfældet, er vejen enten en privat fællesvej eller en privat vej.

S-vej opfylder derimod kravene for at være en privat fællesvej, jf. privatvejslovens § 10, nr. 3, 5 og 6, idet den ikke er en offentlig vej, fungerer som færdselsareal for anden ejendom end den ejendom, som færdselsarealet ligger på, ejendommene har ikke samme ejer, og der er tildelt vejret til vejen.

Det faktum, at Kalundborg Kommune som ejer af matr.nr. 1 har gæster, gør ikke vejen offentlig.

Kalundborg Kommune fastholder således, at S-vej er en privat fællesvej.

Derfor skal Kalundborg Kommune subsidiær frifindes, jf. herved påstand 1.1, hvis Kalundborg Kommune ikke få medhold i sin principale påstand om afvisning.

2.4.2 Kalundborg Kommunes ansvar for vejens vedligeholdelse

Ifølge privatvejslovens § 44 er det ejerne af de tilgrænsende ejendomme, der har vejret, der skal varetage vedligeholdelsesforpligtelsen af den private fællesvej, medmindre der foreligger en aftale om en anden betalingsfordeling.

Af skødet tinglyst 27. januar 1940 er det ikke nærmere præciseret, med hvilke byrder og forpligtigelser ejendommen blev overdraget til den daværende Store og Lille Fuglede Kommune. Da vejen inden overdragelse var privatejet, kan den overdragne forpligtigelse i relation til vejen kun udgøre den almindelige forpligtigelse som privat grundejer. På overdragelsestidspunktet i 1940 eksisterede der ingen lovgivning om private fællesveje.

I stævningen henvises til forskellige beretninger, der ikke er dokumenteret. Herudover henviser sagsøgerne til e-mail fra tidligere borgmester i Hvidebæk Kommune, Ole P. Nielsen (bilag 2), hvoraf følgende fremgår bl.a.:

"[. ..] og der var klar enighed i kommunen om, at området herunder vejen var et rent kommunalt anliggende og skulle fastholdes som et åndehul med adgang til stranden for kommunens borgere."

Det fremgår ikke af teksten, hvad tidligere borgmester Ole P. Nielsen mener med "et rent kommunalt anliggende". Heller ikke den uddybende e-mail fra grundejer Q indeholder nogen form for dokumentation for, at Hvidebæk Kommune skulle have tilkendegivet at have haft det fulde ansvar for og pligt til at vedligeholde vejen S-vej på kommunens regning.

Bilag 4 dokumenterer ikke, at der foreligger en privatretlig aftale om vedligeholdelsen af den private fællesvej. Der er tale om et udokumenteret ensidigt udsagn.

Kalundborg Kommune gør derfor gældende, at sagsøgerne ikke har løftet bevisbyrden for, at der skulle foreligge en privatretlig aftale om, at Kalundborg Kommune på et privatretligt grundlag skulle have forpligtet sig til at forestå den fulde istandsættelse og/eller vedligeholdelse af den private fællesvej, S-vej.

Kalundborg Kommune gør endvidere gældende, at det følger af privatvejslovens § 44, at det er de tilgrænsende ejendomme med vejret, der skal holde en privat fællesvej i god og forsvarlig stand, dvs. herunder sagsøgerne selv. Kalundborg Kommune gør herudover gældende, at Kommunen ikke i privatvejsloven har hjemmel til at indgå en privatretlig aftale om, at Kommunen forestår den fulde vedligeholdelse af den private fællesvej S-vej, idet udgiften skal afholdes af de tilgrænsende ejendomme, jf. privatvejslovens § 44, og formålet med istandsættelsen alene er at sikre, at vejen er i god og forsvarlig stand.

Kalundborg Kommune gør gældende, at Kommunen heller ikke efter de uskrevne kommunalfuldmagtsregler vil kunne indgå en privatretlig aftale om, at Kommunen som vejejer, grundejer eller vejmyndighed skal bære den fulde vedligeholdelsesforpligtelse af den private fællesvej.

Dette følger af de kommunale tilsynsmyndigheders praksis, jf. Bilag E, at kommuner ikke med hjemmel i kommunalfuldmagten kan afholde udgifterne til istandsættelse og vedligeholdelse af private fællesveje, da der ikke er en kommunal interesse herfor, hvis udgifterne går ud over, hvad der er pligt til at afholde i privatvejsloven.

Det vil derfor også være stridende mod både dagældende og nugældende ret, hvis Kalundborg Kommune som vejejer, vejmyndighed eller som grundejer blev pålagt en forpligtelse til at afholde de fulde udgifter til vedligeholdelsen af den private fællesvej.

Det skal her understreges, at et sådan pålæg vil have alvorlige kommunaløkonomiske konsekvenser for Kommunen, idet Kommunen i så fald med henvisning til ligebehandlingsprincippet ville skulle være nødsaget til at betale for vedligeholdelsen af sammenlignelige private fællesveje, ligesom det ville sætte en præcedens for resten af landets kommuner. Dermed vil pålægget de facto underminere lovgivers intentioner med privatvejslovens § 44, idet mange private fællesveje ville skulle vedligeholdes af vejmyndighederne i stedet for de tilgrænsende grundejere.

2.4.3 Nødvendigheden af istandsættelsen og rigtigheden af fordelingsnøglen

Der foreligger oplysninger i sagen, der giver retten mulighed for at bedømme, hvorvidt Kommunens påbud er - eller var - "nødvendigt" eller om fordelingsnøglens udformning er sket med rette, hvorfor Kommunen allerede af den årsag må frifindes.

Men herunder bemærkes, at det under alle omstændigheder påhviler sagsøgerne at godtgøre, at påbuddet var ulovligt, ugyldigt eller "unød-

vendigt" og fordelingsnøglen "forkert" mv., hvilken bevisbyrde ikke er løftet.

Hertil kommer, at Kalundborg Kommune flere gange er blevet kontaktet af flere grundejere, der har fundet, at vejen var i dårlig stand. Når tilgrænsende grundejere ikke selv kan blive enige om at vedligeholde en privat fællesvej, har Kommunen som vejmyndighed ansvaret for at sikre, at vejen bliver istandsat til et niveau, hvor den er i god og forsvarlig stand i forhold til den færdsel, der er på vejen.

Da grundejerne ikke kunne blive enige, og da vejen de facto er i dårlig stand, meddelte Kommunen som vejmyndighed med rette det i sagen omstridte påbud.

Kalundborg Kommune har grundigt redegjort for, hvorfor det er mere økonomisk at istandsætte en vej i asfalt end i grus. Det faktum, at vejen ikke er blevet grundistandsat i mange år, er netop et tegn på, at en asfaltvej holder længere. En grusvej skal typisk vedligeholdes 3 gange årligt. Dertil kommer, at da vejen – efter grundejernes eget udsagn - har en færdsel med op til 120 køretøjer dagligt - bør den lægges i asfalt. Da klagerne har vedrørt sporkøring, det vil sige, at bilernes undervogne støder på vejen, kan vejen ikke vedligeholdes alene ved at opfylde af de enkelte huller med asfalt.

Endelig var vejen i asfalt i forvejen. Der var således ikke tale om en opgradering af vejen, men blot en tilbageføring til den tidligere tilstand.

Kalundborg Kommune har derfor søgt at vælge en vedligeholdelsesstand, der både er økonomisk billigst, idet den kun sjældent skal vedligeholdes, og svarer til den stand, som er nødvendig med den trafik, som grundejerne selv har oplyst der er på vejen.

Kalundborg Kommune skal, som ejer af en tilgrænsende ejendom til den private fællesvej, indgå i fordeling af udgifterne som en bidragspligtig grundejer efter måden, hvorpå ejendommene benyttes eller må forventes at blive benyttet, på tilsvarende måde som de øvrige ejere af tilgrænsende ejendomme skal indgå i vedligeholdelsen, jf. privatvejslovens § 51, stk. 1. Det faktum, at Kalundborg Kommune ejer vejen medfører i henhold til privatvejsloven ikke en vedligeholdelsesforpligtelse.

Hvis de vedligeholdelsesforpligtede grundejere ikke opfylder forpligtelsen efter § 44, bestemmer Kalundborg Kommune som vejmyndighed, i hvilket omfang og på hvilken måde en privat fællesvej med tilhørende afløb konkret skal vedligeholdes for at være i god og forsvarlig stand i forhold til færdselens art og omfang.

Kalundborg Kommune har som vejmyndighed fordelt vedligeholdelsesudgifterne i henhold til de vejberettigede brug af vejen således, at Kalundborg Kommune som grundejer betaler 4 søgen sommerhusgrund. Dette skyldes, at der er en del trafik til og fra Kommunens ejendom. Da den tunge trafik primært er til sommerhusene, og den gør markant mere skade end almindelig bilkørsel, er fordelingen rimelig.

Kalundborg Kommune gør gældende, at sagsøgerne ikke har løftet bevisbyrden for, at fordelingsnøglen ikke er korrekt udført i henhold til privatvejsloven.

Kalundborg Kommune skal derfor gøre gældende, at påbud om istandsættelse af 9. juni 2017 var både lovligt, gyldigt og "nødvendigt", hvorfor Kommunen skal frifindes.

..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Rette sagsøger

Vedrørende sagsøgeren N: Det er oplyst, at N ikke er ejer af en af de i sagen omhandlede ejendomme, der grænser op til S-vej. N har derfor ikke nogen retlig interesse i sagen, hvorfor sagen afvises for så vidt angår denne sagsøger, jf. retsplejelovens § 255, stk. 1.

Vedrørende de øvrige sagsøgere: Retten anser alle de øvrige sagsøgere for at have indklaget Kalundborg Kommunes afgørelse af 9. juni 2017 for Vejdirektoratet, idet de ved angivelse af adresse på klageskrivelsen var anført som medklagerne, og da Vejdirektoratet ved sin klagesagsbehandling ses at have accepteret denne angivelse af klagerne og lagt den til grund ved afgørelsen. Der er således ikke grundlag for at afvise sagen for så vidt angår nogen af de øvrige sagsøgere med denne begrundelse.

Ad sagsøgernes principale påstand

Rette sagsøgte

Vejdirektoratet har ved afgørelse af 16. januar 2018 uden begrænsninger efterprøvet Kalundborg Kommunes afgørelse af 9. juni 2017 om, at S-vej har status som en privat fællesvej, og det er derfor Vejdirektoratets afgørelse, der kan gøres til genstand for domstolsprøvelse.

Da Kalundborg Kommune således ikke er rette sagsøgte frifindes kommunen for sagsøgernes påstand om, at S-vej skal registreres som offentlig vej.

Ad sagsøgernes subsidiære påstand

Rette sagsøgte

Da søgsmålgrunden for sagsøgerne vedrørende denne del af påstanden er, at der eksisterer en privatretlig aftale med kommunen om vejvedligeholdelse og/eller en praksis om vejvedligeholdelse, som sagsøgerne kan støtte ret på, er Kalundborg Kommune rette sagsøgte for denne del af sagsøgernes påstande.

Vedligeholdelsespligt

Der fremgår ingen pligt til at vedligeholde vejen af det den 27. januar 1940 tinglyste skøde, og der er heller ikke fremlagt anden dokumentation for en skriftlig aftale herom.

Efter bevisførelsen, herunder navnlig vidneforklaringen fra Ole P. Nielsen, lægger retten imidlertid til grund, at Hvidebæk Kommune i årene frem til kommunesammenlægningen har vedligeholdt S-vej og har forestået alle udgifter hertil med den begrundelse, at vejens eksistens og vedligeholdelse var i almenhedens interesse grundet borgernes adgang til kyst og strand og på baggrund af grundens historik som donation til Store og Lille Fuglede Kommune med netop dette formål.

Retten finder, at Kalundborg Kommune må identificeres med Hvidebæk Kommune og tidligere Store og Lille Fuglede Kommune i denne sammenhæng.

Spørgsmålet er, om den ved bevisførelsen dokumenterede praksis for S-vejs vedligeholdelse må anses for at være af en sådan beskaffenhed, at kommunen herefter er afskåret fra at anvende lovens almindelige regler om vejvedligeholdelse for private fællesveje specifikt for S-vej.

Retten har ved vurderingen af sagen taget vejens særlige historik i betragtning. Således lægges det til grund, at Hvidebæk Kommune, der overtog grunden fra daværende Store og Lille Fuglede Kommune, vedligeholdte vejen til trods for, at vejen var beliggende i Gørlev Kommune. Hvidebæk Kommune har således i alle årene frem til kommunesammenlægningen reelt behandlet vejen som en kommunal vej, dog således at vedligeholdelsen blev foretaget på en situationsbestemt måde med materialerester fra kommunens øvrige vejprojekter. Hvidebæk Kommune og tidligere Store og Lille Fuglede Kommune har aldrig haft anledning til at overveje at optage vejen som kommunal vej, da kommunen ikke havde vejmyndighed over det område, hvor vejen var beliggende. Ved kommunesammenlægningen i 2007 var der efter bevisførelsen at dømme ingen, der tog stilling til videreførelsen af denne praksis for vedligeholdelsen af S-vej, blot må det konstateres, at vejens stand gradvis blev forringet i takt med, at ingen længere foretog vedligeholdelse heraf.

Retten finder efter en samlet vurdering, at det ligger i forholdets natur, at en praksis om situationsbestemt vejvedligeholdelse fra ældre tid, hvor vejbenyttelsen var af en anden og mere skånsom beskaffenhed, ikke ved sagens bedømmelse i dag kan være til hinder for, at kommunen nu som vejmyndighed påberåber sig at fordele udgifterne til vejens tidssvarende istandsættelse og vedligeholdelse efter nugældende lovgivning.

Det kan ikke føre til noget andet resultat, at kommunens afgørelse om fordelingen af udgifterne i lyset af vejens benyttelsen forekommer helt urimelig og med en utilstrækkelig begrundelse.

Retten frifinder derfor Kalundborg Kommune for påstanden om, at kommunen har pligt til at vedligeholde S-vej for egen regning.

Ad sagsøgernes mere subsidiaire påstand

Rette sagsøgte

Vejdirektoratet har ved afgørelse af 16. januar 2018 foretaget en prøvelse af, om kommunen har udøvet sit skøn inden for lovens rammer ved afgørelse af 9. juni 2017, om måden hvorpå S-vej skal istandsættes og fordelingen af udgifterne hertil. Vejdirektoratet har ikke haft nogen bemærkninger til kommunens afgørelse herom. Der har således været tale om en fuldstændig prøvelse af de retlige spørgsmål i sagen under udnyttelse af den lovpligtige rekurs efter lov om private fællesveje § 88.

Det er derfor Vejdirektoratets afgørelse, der kan gøres til genstand for domstolsprøvelse. Da Kalundborg Kommune således ikke er rette sagsøgte frifindes kommunen for sagsøgernes påstand om, at kommunen skal træffe ny afgørelse om måden, hvorpå vejen S-vej skal istandsættes og ny fordeling af udgifterne hertil.

Sagsomkostninger

Efter sagens udfald skal sagsøgerne in solidum betale sagsomkostninger til sagsøgte. Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 45.000 kr. Kalundborg Kommune er ikke momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

Sagen afvises for så vidt angår N.

Kalundborg Kommune frifindes for så vidt angår den del af sagen, som Vejdirektoratet har truffet afgørelse om.

Kalundborg Kommune frifindes for så vidt angår den del af sagen, hvor der er påstand om, at kommunen har pligt til at vedligeholde S-vej for egen regning.

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q og R skal in solidum til Kalundborg Kommune inden 14 dage betale sagsomkostninger med 45.000 kr.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.